

Хушхабар аз Марқұс Пешгуфтор

Ин Хушхабарро яке аз имондорони аввал ба номи Юханной Марқұс аз рүи гуфтаҳои Петрус, шогирди Исои Масеҳ навиштааст. Аз рүи замони навишташуданашон Хушхабар аз Марқұс пештар аз се Хушхабари дигар навишта шудааст.

Азбаски дар китоби Марқұс қалимаҳои зиёди арамей ва расму оинҳои яхуди шарҳ дода шудаанд, бинобар ин фаҳмида мешавад, ки Хушхабар аз Марқұс барои халқҳои ғайрияхудӣ навишта шудааст. Муаллиф бо нақли худ дар дили хонандаҳо боварӣ ҳосил кардан меҳоҳад, ки Исо бокӯдрат аст, ки одамонро аз рӯҳҳои нопок, қасалиҳо ва марг ҳалос қунад. Инчунин муаллиф хотиррасон кардан меҳоҳад, ки пайрави Исо будан осон нест, чунки пайрав бояд монанди Исо ба дигарон хизмат қунад ва ба ранҷу азоб қашидан тайёр бошад.

Дар байни чор Хушхабари Аҳди Нав ин китоби Хушхабар аз рүи ҳаҷмаш кўтоҳтарин мебошад. Дар вакти нақл кардани аз ҳаёт ва таълимоти Исо муаллиф бештар ба ҳодисаҳои ачибу мӯъчизаовар диққати хонандаро ҷалб мекунад. Бинобар ин нақли воқеаҳо аз оғози хизмати Исо сар мешавад ва аллакай аз боби аввалин мо дар бораи мӯъчизаҳои бузурги ӯ мөхонем, ки: ӯ баъд аз интиҳоби чор шогирдаш дарҳол мардеро, ки гирифтори рӯҳи нопок буд шифо медиҳад; хушдомани Шимъўнро, тӯдаи одамони беморро ва инчунин марди маҳавро шифо медиҳад. Гаштаю баргашта Марқұс аз мӯъчизаҳои шифобахши

Исо нақл мекунад ва аз ин нақлҳо маълум мешавад, ки Исо бо қудрати Худо шифо медод.

Дар айни ҳол роҳбарони динӣ Исоро қабул намекарданд ва низоъ ба миён оварда, роҳи күштани Исоро мечустанд. Дар сурате ки девҳо дар пеши қудрати Исо сарҳам мешуданд ва медонистанд, ки Ӯ Начотдиҳанда аз тарафи Худо аст, vale Исо ба онҳо иҷозат намедод, ки инро ба дигарон гӯянд. Ин китоб пур аз тасвири мӯъчизотест, ки ҳам одамони оддӣ ва ҳам пайравони Исоро ба ҳайрат меоварданд. Аммо, мувофиқи китоби Маркӯс, мӯъчизаи қалонтарини Исо ин буд, ки чӣ тавр Ӯ ранҷу азоби зиёд қашид ва чони худро фидо кард. Аввалин шуда ин мӯъчизаро сардори лашкарҳои румӣ фаҳмид. Вай тарзи дар салиб ҷон додани Исоро дида, гуфт: «Ин одам дар ҳақиқат Писари Худо буд» (Маркӯс 15:39).

Таълимоти Яҳёи Таъмидиҳанда

¹ Хушхабар дар бораи Исои Масех, ки Писари Худо аст, чунин сар мешавад: ² Дар китоби Ишаъё пайғамбар суханони Худо омадаанд:

«Ана, Ман пешопеши Ту як одамамро мефиристам, то ба омаданат роҳ тайёр қунад.

³ Касе дар биёбон фарёд зада мегӯяд:

„Барои Худованд роҳ тайёр қунед! Онро рост намоед!“.

⁴ Ин шахс Яҳё пайғамбар буд, ки ба биёбон омада, ба эълон қардан даромад, ки мардум барои бахшида шудани гуноҳҳояшон бояд тавба карда, аз гуноҳҳояшон даст қашанд ва таъмид бигиранд.

⁵ Аҳолии шаҳри Ерусалим ва мардуми тамоми сарзамини Яҳудия пеши Яҳё ба биёбон меомаданд. Онҳо ба гуноҳҳои худ иқрор мешуданд ва Яҳё онҳоро дар дарёи Урдун таъмид медод.

6 Яхё либосе аз пашми шутур ва камарбанди чармӣ дошт. Хӯрокаш малаху асали сахроӣ буд. **7** Ӯ ба мардум эълон карда мегуфт: «Аз паси ман як нафаре меояд, ки аз ман тавонотар аст. Вай он қадар тавоност, ки ман ҳатто сазовори хам шуда кушодани банди пойафзоли Ӯ нестам. **8** Ман шуморо бо об таъмид медиҳам, vale Ӯ шуморо бо Рӯҳи Муқаддас таъмид медиҳад».

Таъмиди Исо

9 Рӯзе Исо аз шаҳри Носира, ки дар сарзамини Ҷалил буд, ба назди Яхё рафт ва Яхё Ӯро дар дарёи Урдун таъмид дод. **10** Вақти аз об баромадан Исо дид, ки осмон кушода шуд ва Рӯҳи Муқаддас ба сурати кабӯтаре поён фаромада, дар болои Вай қарор гирифт. **11** Сипас аз осмон овозе садо дод: «Ту Писари аизизи Ман ҳастӣ ва Ман аз Ту хушнудам».

12 Рӯҳи Муқаддас фавран Исоро ба биёбон равона кунонд. **13** Ӯ дар он ҷо чил рӯз монд ва иблис Ӯро меозмуд. Дар биёбон Исо дар байни ҳайвоноти ваҳшӣ буд ва фариштагон ба Ӯ хизмат мекарданд.

Оғози хизмати Исо

14 Пас аз дастгир шудани Яхё Исо ба сарзамини Ҷалил омад, то ки хушхабари Худоро ба мардум эълон бикунад. **15** Ӯ мегуфт: «Вақт фаро расид ва подшоҳии Худо наздик аст. Тавба карда, аз ғуноҳҳоятон даст кашед ва ба ин хушхабар имон оваред».

16 Рӯзе Исо аз назди қӯли Ҷалил мегузашт, ки ба об тӯр андохта истодани Шимъӯн ва бародари Ӯ Андриёсро дид, чунки онҳо моҳигир буданд. **17** Исо ба онҳо гуфт: «Омада Маро пайравӣ кунед, то ба ҷои моҳӣ ҷамъ кардани мардумро ба шумо омӯзам».

18 Дарҳол онҳо тўрҳои худро монда, Ўро пайравӣ карданд.

19 Каме дуртар рафта Исо писарони Забдойро дид, ки Ёқуб ва Юҳанно ном доштанд. Онҳо дар қаиқи худ тўрҳои моҳигириро таъмир мекарданд. **20** Дарҳол онҳоро даъват намуд ва онҳо падарашон Забдойро бо мардикорон дар қаиқ монда, Ўро пайравӣ карданд.

Шифои марди девона

21 Сипас онҳо ба шаҳри Кафарнаҳум омада, дар рӯзи истироҳат, ба ибодатхона рафтанд. Дар он ҷо Исо ба таълим додани мардум оғоз намуд. **22** Мардум аз таълими Ӯ қоил монданд, чунки Ӯ бо қудрат таълим медод, ки шариатдонон ин тавр набуданд.

23 Айнан ҳамон вақт марде гирифтори рӯҳи нопок, ки дар ибодатхона буд, фарёд зад: **24** «Эй Исои Носирӣ, Ту ба мо чӣ кор дорӣ?! Магар барои нобуд кардани мо омадай?! Туро медонам! Ту Шахси муқаддаси Худо ҳастӣ!»

25 Вале Исо рӯҳи нопокро сарзаниш карда фармуд, ки ҳомӯш шавад ва аз даруни он одам берун барояд. **26** Рӯҳи нопок ўро ба замин афтонда, бо овози баланд фарёд заду аз вай берун шуд. **27** Ҳама дар ҳайрат монданд ва ба яқдигар мегуфтанд: «Ин чист? Ин як таълимоти навест! Ӯ ҳатто ба рӯҳои нопок чунон боқудратона амр медиҳад, ки онҳо ба Вай итоат мекунанд?» **28** Овозай Исо зуд дар тамоми гӯшаву канори сарзамини Ҷалил паҳн шуд.

Исо беморонро шифо медиҳад

29 Ҳамин ки Исо аз ибодатхона баромад бо ҳамроҳии Ёқуб ва Юҳанно ба хонаи Шимъӯну Андриёс рафт. **30** Вақте ба он ҷо расиданд, ба Исо зуд хабар доданд, ки хушдомани Шимъӯн таб карда,

дар бистар хобидааст. **31** Вай назди бемор омад ва аз дасташ гирифта, ўро бархезонд. Таби бемор паст шуд ва ў машғули меҳмоннавозӣ гардид.

32 Ҳамон бегоҳ, ҳангоми нишасти офтоб мардум ҳамаи беморону девонагонро ба назди Исо оварданд.

33 Тамоми аҳолии шаҳр ҳам назди дари хонаи онҳо ҷамъ омаданд. **34** Ў одамони зиёдро аз бемориҳои гуногун шифо дод, бисёр девҳоро берун кард ва нагузозиш, ки девҳо чизе бигӯянд, зеро онҳо кӣ будани ўро медонистанд.

Дуои Исо дар хилватгоҳ

35 Саҳарии барвақт, ҳанӯз субҳ надамида, Исо бархесту ба ҷои хилвате рафта, дуо кард. **36** Шимъӯн ва ҳамроҳонаш бошанд, ба ҷустуҷӯи Исо баромаданд.

37 Ўро ёфта, ба Вай гуфтанд: «Ҳама Шуморо ҷустуҷӯ мекунанд». **38** Вале Исо гуфт: «Биёед, ба шаҳру деҳоти гирду атроф низ биравем, то ки Ман ба мардуми он ҷо ҳам хушхабарро эълон намоям, чунки барои иҷрои ҳамин кор Ман омадаам».

39 Баъд ў ба тамоми гӯшаву канори сарзамини Ҷалил сафар карда, дар ибодатхонаҳо мардумро таълим медод ва девҳоро аз одамон берун мекард.

Покшавии марди маҳав

40 Рӯзе ба назди Исо марди маҳав омад. Вай ба зону нишаста зорӣ карда гуфт: «Агар ҳоҳед, метавонед маро пок созед». **41** Дили Исо ба ҳоли мард сӯҳт ва дасташро ба вай расонда гуфт: «Албатта, меҳоҳам! Пок шав!» **42** Фавран қасалии мард нест шуда, баданаш пок гашт.

43 Исо ўро зуд ҷавоб дода таъкидкунон **44** гуфт: «Дар ин бора зинҳор ба ҳеч кас нагӯй, балки рост назди рӯҳонӣ рафта, худро нишон дех ва барои

пок шудани худ, ҳамон тавре ки Мӯсо фармудааст, қурбонӣ бикун, то ба онҳо шаҳодате гардад». ⁴⁵ Вале он мард берун баромада ошкоро ин ҳабари хушро паҳн мекард. Барои ҳамин Исо дигар озодона ба шаҳр даромада натавонист, балки дар саҳро монд. Бо вучуди ин, мардум аз ҳама ҷо ба назди Ӯ меомаданд.

2

Шифо ёфтани марди шал

¹ Пас аз ҷанҷӯрӣ Исо ба шаҳри Кафарнаҳум баргашт ва овозаи дар хона буданаш зуд дар ҳама ҷо паҳн шуд. ² Хона ва беруни он ҷунон пуродам шуд, ки ҳатто ҷои сӯзан афтодан намонда буд. Исо ба онҳо қаломи Ҳудоро таълим медод. ³ Ҳамин вақт боз одамоне омаданд, ки чор нафаре аз онҳо шалеро бо ҷойгаҳаш бардошта назди Исо меоварданд. ⁴ Вале аз бисёрии мардум ба Ӯ наздик шуда натавониста, боми хонаро аз болои сари Исо қушоданд ва дар он шикофе карда, шалро якҷоя бо ҷойгаҳаш поён фароварданд. ⁵ Исо имони онҳоро дид, ба шал гуфт: «Додар, гуноҳҳоят баҳшида шуданд!»

⁶ Баъзе аз шариатдооне, ки дар он ҷо нишаста буданд, аз дили худ ҷунин фикрҳо мегузаронданд: ⁷ «Ӯ ҷаро ҷунин суханони кофириона мегӯяд! Ҳеч кас ба ғайр аз Ҳудо гуноҳи инсонро баҳшида наметавонад».

⁸ Исо ҳамон лаҳза дар дилаш фикри онҳоро фахмида гуфт: «Ҷаро ҷунин фикрҳо доред? ⁹ Кадомаш осонтар аст: ба шал гуфтани он ки „гуноҳҳои ту баҳшида шуданд“ ё ки „бархез, ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард?“ ¹⁰ Пас, Ман ба шумо исбот мекунам, ки Фарзанди Инсон дар рӯи замин қудрати баҳшидани гуноҳҳоро дорад». Сипас ба шал

нигариста гуфт: **11** «Ба ту мегӯям, бархез, чойгаҳатро бардошта ба хонаат рав».

12 Он мард аз ҷояш хеста, фавран ҷойгаҳашро ҷамъ карду дар пеши назари мардуми дарҳайратмонда равона шуд. Ҳама Худоро ситоиш карда, ба яқдигар мегуфтанд: «То ҳол монанди ин чизе надида будем!»

Шогирди Исо шудани Левӣ

13 Исо боз ба соҳили қӯл рафт. Мардум дар гирди ӯ ҷамъ омаданд ва ӯ онҳоро таълим дод. **14** Ҳангоме Исо роҳашро давом дод Левии писари Ҳалфиро дид, ки ба ҷамъоварии андозу хироҷ машғул буд, ба ӯ гуфт: «Биё, пайрави Ман шав». Левӣ барҳест ва аз паси ӯ равона шуд.

15 Вақте ки Исо бо шогирдонаш дар хонаи Левӣ таом меҳӯрд, бисёр андозгирон ва онҳое, ки гунаҳкор ҳисоб мешуданд, низ дар сари он дастархон буданд, чунки бисёриҳо аз пайи Исо мерафтанд.

16 Баъзе шариатдонон, ки фарисӣ буданд, Исоро бо «гунаҳкорону» андозгирон дар сари як дастархон дид, ба шогирдони ӯ гуфтанд: «Чаро ӯ бо андозгирун гунаҳкорон аз як дастархон ҳӯрок меҳӯрад?»

17 Исо инро шунида, ба онҳо гуфт: «Ба табиб на одамони солим, балки беморон мӯҳточанд. Ман ҳам барои он омадаам, ки на накӯкорон, балки гунаҳкоронро даъват намоям».

Савол дар бораи рӯза

18 Дар он айём ҳам пайравони Яҳё ва ҳам фарисиён рӯза гирифта буданд. Баъзе қасон назди Исо омада пурсиданд: «Чаро пайравони Яҳё ва пайравони фарисиён рӯза мегиранду шогирдони Шумо намегиранд?»

19 Исо ба онҳо гуфт: «Оё дўстони домод дар ҷашни арӯсӣ, ки домод ҳанӯз ҳамроҳашон аст, рӯза мегиранд? То домод бо онҳост, онҳо рӯза гирифта наметавонанд? **20** Вале вақте мерасад, ки домод аз байнашон гирифта мешавад ва он рӯз онҳо низ рӯза мегиранд.

21 Касе аз матои нав ба либоси қӯҳна ямоқ намекунад. Чун қунад ямоқи нав аз либоси қӯҳна ҷудо шуда, ҷои даридаи он боз ҳам аёнтар мешавад.

22 Инчунин касе шароби навтайёршударо ба машки ҷармини қӯҳна намерезад, чун бирезад ҳангоми ба ҷӯш омадани шароб машк дарида, ҳам шароб мерезад ва ҳам худи машк аз кор мебарояд. Бинобар ин шароби навтайёршударо ба машки нав мерезанд».

Савол дар бораи рӯзи истироҳат

23 Як рӯзи истироҳат Исо ва шогирдонаш аз қишизори гандум мегузаштанд ва дар аснои роҳ шогирдон ҳӯшаҳои гандумро мечиданд. **24** Баъзе аз фарисиён ба Исо гуфтанд: «Барои чӣ онҳо кори дар рӯзи истироҳат раво набударо мекунанд?»

25 Исо дар ҷавоб гуфт: «Магар дар навиштаҷот нахондаед, ки шоҳ Довуд вақте ки бо ҳамроҳонаш ғурӯсна монд ва эҳтиёҷ дошт, чӣ кор кард? **26** Вақте ки Абётор сарвари рӯҳониён буд, Довуд ба хонае, ки ҳузури Ҳудоро дошт, даромада, нони ба Ҳудо тақдимшударо гирифта хӯрд ва ба ҳамроҳонаш низ дод. Ҳол он ки аз рӯи шариат фақат рӯҳониён ҳақ доштанд он нонро бихӯранд».

27 Боз давом дод: «Рӯзи истироҳат барои инсон оғарида шудааст, на инсон барои рӯзи истироҳат.

28 Бинобар ин Фарзанди Инсон соҳиби ҳатто рӯзи истироҳат аст».

3*Шифо додан дар рӯзи истироҳат*

¹ Бори дигар Исо ба ибодатхона рафт ва дар он чо марди дасташ хушкшудае буд. ² Баъзе одамон Исоро мушоҳида мекарданд, ки оё он мардро дар рӯзи истироҳат шифо мебахшад ё не. Агар шифо бахшад, ӯро айбдор кунанд. ³ Исо ба он марди дасташ хушкшудае гуфт, ки дар назди ҳама рост истад.

⁴ Сипас ба тарафи онҳо нигоҳ карда гуфт: «Ба фикри шумо дар рӯзи истироҳат чӣ равост: некӣ ё бадӣ кардан; наҷот додани ҷон ё нобуд кардани он?» Аммо онҳо хомӯш буданд. ⁵ Исо бо ғазаб ба онҳо нигоҳ карду аз якравиашон ғамгин гашт ва ба он мард гуфт: «Дастатро дароз кун!» Вай дасташро дароз карду дасташ сиҳат шуд. ⁶ Фарисиён аз ибодатхона баромада, зуд бо аъзоёни ҳизби ҳиродиён муҳокима карда, нақшай күштани Исоро қашиданд.

Мардум аз пайи Исо мераవанд

⁷ Ҳангоме ки Исо бо шогирдонаш ба тарафи қӯл равона шуд, мардуми бисёре аз сарзамини Ҷалилу Яхудия, ⁸ аз шаҳри Ерусалим, инчунин аз сарзамини Адӯму атрофи дарёи Урдун ва аз Сурӯ Сидун аз паси ӯ мерафтанд. Мардуми зиёд дар бораи корҳои Исо шунида, ба гирди ӯ ҷамъ меомаданд. ⁹ Аз сабаби бисёрии мардум Исо ба шогирдонаш фармуд, ки барояш қаиқе тайёр кунанд, то ки одамон ӯро пахш нақунанд. ¹⁰ Азбаски Исо беморони зиёдеро шифо бахшида буд, ҳамаи беморон аз ҳар тараф ӯро пахш мекарданд, то дасташон ба ӯ расаду шифо ёбанд. ¹¹ Рӯҳҳои нопок баробари дидани ӯ худро дар наздаш ба замин мепартофтанд ва фарёдзанон мегуфтанд: «Ту Писари Худо ҳастӣ!» ¹² Вале Исо бо

таъкиди қатъй ба онҳо амр мекард, ки Ўро маълум нақунонанд.

Интихоби дувоздаҳ вакил

13 Сипас Исо ба баландие баромада, онҳоеро ки меҳост, ба наздаш даъват кард ва онҳо омаданд.
14 Баъд аз байни онҳо дувоздаҳ нафарро вакил таъин намуд, ки доимо бо Ў бошанд, то ки онҳоро барои ба мардум эълон кардани хушхабари Худо фиристад
15 ва онҳо қудрати берун кардани девҳоро дошта бошанд.

16 Он дувоздаҳ нафар инҳоянд: Шимъүн, ки Исо ўро Петрус меномид, **17** Ёкуб ва Юҳанно, ки писарони Забдой буданд ва Исо онҳоро «писарони раъд» меномид, **18** Андриёс, Филиппус, Барталмо, Матто, Тумо, Ёкуб, ки писари Ҳалфӣ буд, Таддо, Шимъүни Ватандӯст **19** ва Яҳудои Исқарют, ки баъдтар ба Исо хиёнат мекунад.

Тӯҳмат дар ҳаққи Исо

Баъд Исо ба хона рафт. **20** Мардуми зиёде боз ҷамъ омадаанд, ки Ў ва шогирдонаш ҳатто фурсати ҳӯрок ҳӯрдан наёфтанд. **21** Бо шунидани ин ҳабар аҳли оилаи Исо ба наздаш омада, хостанд Ўро бо ҳуд баранд, зеро одамон мегуфтанд, ки Ў аз ақл бегона шудааст. **22** Гурӯҳе аз шариатдонон, ки аз Ерусалим омада буданд, чунин мегуфтанд: «Ў дар ҳуд Баал-Забул, сардори девҳоро дорад ва бо қудрати вай девҳоро берун мекунад».

23 Исо онҳоро ба наздаш даъват карда, бо масал гуфт: «Чӣ тавр шайтон ҳудашро берун карда метавонад? **24** Давлате, ки дар дохили ҳуд аз ҳам ҷудо шуда ҷанг мекунад, устувор намемонад.
25 Ҳонаводае, ки байни аъзоёнаш ҷудой афтодааст,

устувор намемонад. **26** Агар шайтон бар зидди худаш бичангад ва дар худ чудоӣ дошта бошад, устувор намемонад, балки нобуд мешавад.

27 Ҳеч қас наметавонад ба хонаи шахси пурзӯр зада даромада, молу мулкашро гирифта барад, то аввал дасту пои шахси пурзӯрро набандад, ана баъд хонаашро форат карда метавонад.

28 Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар гуноҳе, ки инсон меқунад ва ҳар сухани кофиринае, ки мегӯяд, бахшида мешавад. **29** Вале агар касе бар зидди Рӯҳи Муқаддас сухани кофирина гӯяд, ҳаргиз бахшида намешавад ва ин гуноҳаш то абад хоҳад монд». **30** Ин суханонро Исо ба хотири он гуфт, ки баъзеҳо дар борааш «Ӯ дар худ рӯҳи нопок дорад» мегуфтанд.

Модар ва бародарони Исо

31 Он гоҳ, модар ва бародарони Исо омада, дар берун истода, шахсеро фиристоданд, ки Ӯро даъват қунад.

32 Исо дар байни мардум нишаста буд, ки онҳо ба Ӯ гуфтанд: «Модар ва бародарону хоҳаронатон дар берун истодаанд ва Шуморо мепурсанд». **33** Ӯ дар ҷавоб гуфт: «Модар ва бародарони Ман кистанд? —

34 ва ба атрофиёнаш нигоҳе карду давом дод, — Ана, инҳо модар ва бародарони Ман ҳастанд. **35** Ҳар кӣ хости Худоро ба ҷо орад, бародар, хоҳар ва модари Ман аст».

4

Масал дар бораи дехӯон

1 Бори дигар Исо дар канори қӯл ба мардум таълим медод ва тӯда-тӯдаи одамон дар гирдаш ҷамъ омаданд. Бинобар ин Ӯ маҷбур шуд, ки ба қаиқ нишаста, аз қӯл ба мардуме, ки дар соҳил буд, сухан

гүяд. ² Ў таълим додани бисёр чизҳоро ба онҳо бо масалҳо сар кард. Ў гуфт:

³ «Гүш кунед! Рұзе як деҳқон барои кишт кардан мебарояд. ⁴ Вақте ки дона мепошад, як миқдори он ба пайраҳа меафтағад ва паррандаҳо омада, онро аз замин чида пок-покиза мекұранд. ⁵ Миқдори дигари он ба замини санглаху камхок меафтағад. Аз сабаби чуқур набудани хоки замин он зуд месабзад. ⁶ Вале бо баромади офтоб майсаи навхез пажмурда шуда, аз сабаби решай мустаҳкам надоштан хушк мешавад. ⁷ Як миқдори дигараş ба миёни хорҳо меафтағад ва хорҳо қад кашида майсаи баромадаро паш мекунанду намегузоранд, ки он ҳосил дихад. ⁸ Лекин як ҳиссаи донаҳо ба замини хуби ҳосилхез афтода, месабзад ва қад кашида сй, шаст ва сад баробар зиёдтар ҳосил медиҳад».

⁹ Боз гуфт: «Пас ҳар қй Маро мешунавад, бигзор гүш кунад!»

¹⁰ Вақте ки Ӯ танҳо буд, он дувоздаҳ нафар ва пайравонаш аз Ӯ маъни масалро пурсиданд. ¹¹ Исо ҷавоб дод: «Худо ба шумо сирру асрори подшоҳии худро ошкор кардааст. Вале барои онҳое, ки бо мо нестанд, ҳама чиз бо мақолу масалҳо таълим дода мешавад, ¹² то ки онҳо

„бо ҷашмони худ нигоҳ кунанду набинанд,
бо гүшҳои худ шунаванду нафаҳманд
ва сўи Худо рӯ нагардонанд,
то Худо гуноҳҳояшонро бубахшад“.

Маънидод карданы масал дар бораи деҳқон

¹³ Баъд аз онҳо пурсид: «Магар маъни ин масалро нафаҳмидед? Пас ҳамаи масалҳои дигарро чй тавр мефаҳмед?

14 Дехқон каломи Худоро мекорад. **15** Он ҳиссаи донаҳо, ки ба пайраҳа меафтанд, монанди он аст, ки баъзе касон каломро мешунаванд, vale шайтон зуд омада, каломи дар дили онҳо кошта шударо медуздад. **16** Донаҳои ба замини санглох афтода касоне мебошанд, ки каломро шунида, якбора бо хушхолӣ онро қабул мекунанд, **17** vale азбаски решা надоранд, муддати қӯтоҳ бардошт мекунанд. Баъд вақте ки аз барои калом ба душворӣ ва азоб дучор мешаванд, зуд имони худро аз даст медиҳанд. **18** Донаҳое, ки ба замини хорзор меафтанд, монанди он аст, ки баъзе касон каломро мешунаванд, **19** аммо ғаму ташвиши зиндагӣ, орзуи бойигарӣ ва майлу рағбат ба чизҳои дигар фикру хаёлашонро ба худ банд карда, каломро пахш менамоянд ва дар натиҷа онҳо ҳеч ҳосиле намеоранд. **20** Vale донаҳое, ки ба замини ҳосилхез меафтанд, монанди он аст, ки баъзе касон каломро мешунаванду қабул мекунанд ва сӣ, шаст ва сад баробар бештар ҳосил медиҳанд».

Дар бораи ҷароғ

21 Баъд аз онҳо пурсид: «Магар ҷароғро барои он меоранд, ки зери тағора ё кате гузоранд? Оё онро ба ҷароғпоя намегузоранд? **22** Ҳамин тавр, ҳар ҷи ғинҳон ва пӯшида аст, ошкор ва равшан мегардад. **23** Пас, ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш қунад!

24 Суханони мешунидаатонро бо диққат мулоҳиза намоед. Бо қадом санги тарозу шумо баркашед, бо ҳамон санги тарозу ва ҳатто зиёдтар аз он ба шумо баркашида мешавад. **25** Зоро ҳар кӣ чизе дорад, ба ӯ боз ҳам зиёдтар дода мешавад ва касе, ки надорад, ҳатто он андаке, ки дорад, аз ӯ қашида гирифта мешавад».

Масал дар бораи сабзиши дона

26 Исо суханони худро давом дода гуфт: «Подшоҳии Худо монанди он аст, ки шахсе ба замин донаҳо мепошад **27** ва шабҳо хоб мераваду рӯзҳо бедор мешавад, донаҳо бошанд, сабзида нашъунамо мёёбанд. Вале он шахс намедонад, ки сабзиш чӣ тавр сурат мегирад. **28** Чунки худи замин донаҳоро месабзонад. Аввал дона сабзида қад мекашад, баъд хӯша пайдо шуда, аз дона пур мешавад. **29** Ҳамин ки ҳӯшаҳо пухта мерасанд, вай бо дос меояд, чунки мавсими ҳосил расидааст».

*Масал дар бораи донаи ҳардал**

30 Инчунин Исо гуфт: «Подшоҳии Худоро ба чӣ монанд кунем? Бо қадом масал онро шарҳ диҳем? **31** Вай монанди донаи ҳардалест, ки ҳангоми коштан аз ҳамаи донаҳои рӯи замин майдатарин мебошад, **32** вале баъд аз кошта шудан, калон мешаваду аз ҳама гиёҳҳо баландтар мегардад ва шохаҳояш то андозае баланд мешаванд, ки паррандаҳо дар сояаш лона месозанд».

33 Ҳамин тавр, ба қадре ки мардум фаҳмида метавонист, Ӯ каломи Худоро ба тариқи чунин масалҳои зиёд баён мекард. **34** Исо ба онҳо ҳама чизро бо масал таълим медод, вале маъни масалҳоро ба шогирдонаш дар танҳои мефаҳмонд.

Исо тӯғонро ором мекунад

35 Бегоҳии ҳамон рӯз Ӯ ба шогирдонаш гуфт: «Биёед, ба канори дигари кӯл гузарем». **36** Сипас, онҳо мардуми дар соҳил ҷамъомадаро тарқ карданд ва ба қаиқе, ки Исо дар он нишаста буд, савор шуда,

---

* **4:29** 4:30 Ҳардал — (горчитса) гиёҳе, ки баландиаш аз 120 см. то ба чору ним метр рафта мерасад, донааш бошад, аз ҳамаи донаҳо ва тухмҳои растаниҳои дигар хурдтар аст.

ба роҳ даромаданд. Бо Ӯ қаиқҳои дигар ҳам равона шуданд.

37 Ногаҳон тӯғони саҳте сар шуд. Мавҷҳо бо зарб ба қаиқ бармехӯрданд ва оқибат қаиқ аз об пур шуд. **38** Аммо Исо дар қафои қаиқ сарашро ба болишт гузошта меҳобид. Шогирдонаш ӽро бедор карда гуфтанд: «Устод! Магар парво надоред, ки мо мемирем?!»

39 Ӯ бархест ва бодро таъна зада, ба кӯл фармон дод: «Хомӯш шав! Ором бош!» Ҳамон лаҳза бод аз вазидан бозмонд ва дар ҳама ҷо оромии том ҳукмфармо шуд.

40 Исо ба шогирдонаш гуфт: «Чаро ин қадар тарсидед? Оё ҳоло ҳам боварӣ надоред?» **41** Вале онҳо, дар ҳолате ки тарсу ҳарос тамоми вучудашонро фаро гирифта буд, ба яқдигар мегуфтанд: «Ин кӣ аст, ки ҳатто бод ва кӯл ба Ӯ итоат мекунанд!»

5

Исо девонаро шифо медиҳад

1 Ҳамин тавр, Исо ва шогирдонаш ба тарафи дигари кӯл, ба сарзамини Ҷадариён расиданд. **2** Ҳангоми ба соҳил фаромадани Исо, якбора як шахсе, ки гирифтори рӯҳи нопок буд, аз қабристон берун баромада, ба тарафи Ӯ давид. **3** Ин мард дар қабристон зиндагӣ мекард ва ҳеч кас ӯро бо занҷир ҳам баста, нигоҳ дошта наметавонист. **4** Борҳо дасту пояшро бо занҷирҳо баста ва завлона карда буданд, вале ӯ завлонаҳоро шикаста, занҷирҳоро пора-пора мекард. Касе барои ром кардани вай қувват надошт. **5** Ӯ шабу рӯз доимо дар қабристон ва теппаҳо дод зада мегашту худро бо сангҳо зада, маҷрӯҳ мекард.

6 Вақте ки Ӯ Исоро аз дур дид, давон-давон ба наздаш омада саҷда кард. **7-8 (7-8)** Исо ба вай фармон

дод: «Эй рӯҳи нопок, аз ин мард берун шав». Вай бошад, бо тамоми овозаш фарёд зада гуфт: «Эй Исо, Писари Худои Таоло, ба ман чӣ кор дорӣ? Аз барои Худо маро азоб надеҳ!»

9 Исо аз ӯ пурсид: «Номат чист?» Ӯ ҷавоб дод: «Номам Лашкар аст, ҷунки мо бисёрем». **10** Вай аз Исо зориу тавалло кард, ки онҳоро аз он маҳалла берун нақунад.

11 Ҳамин вақт як галаи қалони хуқон дар болои теппае мечарид. **12** Рӯҳҳои нопок аз Исо ҳоҳиш карда гуфтанд: «Моро ба мобайнни хуқҳо фирист ва иҷозат дех, ки ба онҳо доҳил шавем». **13** Исо ба онҳо иҷозат дод. Он гоҳ рӯҳҳои нопок аз он мард берун баромада, доҳили хуқҳо шуданд. Тамоми галаи хуқон, ки тақрибан ду ҳазор сар буд, аз баландӣ ҷаста худро ба қӯл партофта ғарқ шуданд.

14 Хуқбонҳо бошанд, ба шаҳру дехоти атроф ғурехта, дар ҳама ҷо ин ҳодисаро ба мардум нақл карданд. Мардум берун баромаданд, то бубинанд, ки чӣ ҳодиса рӯй додааст. **15** Пас онҳо дар гирди Исо ҷамъ омада, диданд, ки ҳамон девонае, ки гирифтори лашкари девҳо буд, акнун дар тан либос дораду бо ақли солим нишастааст ва хеле тарсиданд. **16** Шоҳидони ин воқеа, ҳодисай бо девонаву хуқҳо рӯйдодаро нақл мекарданд. **17** Он гоҳ, мардум аз Исо ҳоҳиш карданд, ки аз сарзаминашон биравад.

18 Ҳангоме ки Исо ба қаиқ савор мешуд, марде, ки пештар гирифтори девҳо буд, аз Вай илтимос кард, ки ӯро ҳам бо худ бубарад. **19** Аммо Исо ҳоҳиши ӯро рад карда гуфт: «Ба ҳонаат баргард ва ба ҳешу таборат нақл қун, ки Худованд дар ҳаққи ту чӣ кор ва чӣ ғамхории бузурге кард». **20** Ӯ низ равона шуд ва дар тамоми гӯшаву канори Даҳ Шаҳр ба ҳама эълон карда

мегуфт, ки Исо барояш чай кори бузурге кардааст ва ҳама аз шунидани ин дар ҳайрат мемонданд.

Духтари Ёир ва шифо ёфтани зани бемор

21 Исо ба қаиқ савор шуда, ба тарафи дигари күл рафт. Вақте ки ба соҳил расид, мардуми зиёде назди ӯ чамъ омаданд. **22** Дар ҳамин вақт марде бо номи Ёир, ки яке аз сардорони ибодатхонаи он шаҳр буд, омада Исоро дидан замон, худро пеши пойҳои ӯ партофт. **23** Ӯ зорикунон гуфт: «Духтарам дар дами марг аст. Аз Шумо ҳоҳиш меқунам, ки биёед ва дастатонро бар ӯ бигузоред, то шифо ёбаду зинда монад». **24** Исо бо ӯ ба роҳ даромад ва аз паси онҳо мардуми бешуморе ҳам равона шуданд, ки аз ҳар тараф Исоро фишор медоданд.

25 Дар он ҷо як зане буд, ки дувоздаҳ сол боз касалии хунравӣ дошт. **26** Ҳарчанд вай аз муолиҷаи табибони зиёд дард қашида, тамоми дороияшро сарф карда буд, саломатиаш хуб намешуд. Баръакс, аҳволаш торафт бадтар мешуд.

27-28 (27-28) Вақте ки ӯ дар бораи Исо шунид, аз дилаш гузаронд: «Агар ақаллан ба либосаш даст расонам, шифо меёбам». Барои ҳамин он зан аз байни тӯдай одамон гузашта, аз ақиб ба Исо наздик шуду ба ҷомааш даст расонд. **29** Худи ҳамон лаҳза хунравиаш бозмонд ва ӯ ҳис кард, ки шифо ёфтааст.

30 Ҳамон лаҳза Исо низ ҳис кард, ки аз ӯ қуввае берун рафт ва ба мардуми гирду атрофаш нигоҳ карда пурсид: «Кӣ ба ҷомаам даст расонд?»

31 Шогирдонаш ба ӯ гуфтанд: «Мебинед, ки ба Шумо аз ҳар тараф фишор меоранд ва боз мепурсед, ки ба Шумо кӣ даст расонд?»

32 Вале Исо ба атрофиён нигоҳ мекард, то касеро, ки ба чомааш даст расонда буд, пайдо қунад. **33** Зане, ки аз шифоёбиаш огоҳ буд, чуръат карда, тарсону ларzon ба Исо наздик омад ва худро пеши пойҳои ӯ партофта, ҳақиқати ҳолро нақл кард. **34** Исо ба ӯ гуфт: «Эй зан, туро имонат шифо дод! Рав ва дар амон бошу саломат гард!»

35 Ҳанӯз ки ӯ гап мезад, чанд нафар аз хонаи Ёир хабар оварда, гуфтанд: «Духтаратон гузашт. Ба заҳмат додани устод дигар ҳочате нест».

36 Исо инро шунида, ба сардори ибодатхона гуфт: «Натар! Фақат имон дошта бош». **37** Иро гуфт ва ба ғайр аз Петрус, Ҷиуб ва бародари ӯ Юҳанно ба дигарон иҷозат надод, ки ҳамроҳаш бираванд.

38 Вақте ба хонаи Ёир расиданд, диданд, ки одамони зиёде бо шӯру ғавғо гиряву нола мекарданд. **39** Исо ба хона даромада ба онҳо гуфт: «Чаро шӯру ғавғо бардошта, гиря мекунед? Духтар намурдааст, фақат хобидааст».

40 Бо шунидани ин суханон мардум ба ҳолаш хандиданд. Вале Исо ҳамаро берун карда, бо падару модари духтар ва ҳамроҳонаш ба хонае, ки духтар хобида буд, даромад. **41** Исо дasti беморро гирифта гуфт: «Талита қуми!», ки маънояш «Эй духтар, бархез!» аст. **42** Он духтар, ки дувоздаҳсола буд, зуд бархест ва ба роҳ гаштан даромад. Онҳо аз дидани ин дар ҳайрат монданд. **43** Исо онҳоро чиддӣ таъкид карда гуфт, ки ин воқеаро ба касе нагӯянд ва хоҳиш кард, ки ба духтар хӯрок бидиҳанд.

6

1 Исо бо шогирдонаш аз он чо баромада, ба шаҳри Носира, ки дар он чо ба воя расида буд, баргашт. **2** Рӯзи истироҳат ӯ дар ибодатхона ба таълим додани мардум шурӯй кард. Бисёр касоне, ки ӯро мешуниданд, ба ҳайрат афтода, чунин меуфтанд: «Аз кучо Вай ҳамаи ин чизҳоро дорад? Ин чӣ ҳикмате ба ӯ дода шудааст? Чӣ хел мӯъчизаҳои бузург бо дастони ӯ ичро шудаанд? **3** Магар ӯ ҳамон дурдгар нест, ки модараш Марям, бародаронаш Ёкуб, Юшо, Яҳудо ва Шимъӯн ҳастанд ва хоҳаронаш ҳам дар байни мо зиндагӣ мекунанд?» Пас ӯро рад карданд.

4 Исо ба онҳо гуфт: «Пайғамбар беифтиҳор намешавад, магар ин ки дар диёр, байни хешон ва хонадони худ қадр надорад».

5 Бинобар ин Исо дар он шаҳр мӯъчизаи бузурге нишон дода натавонист, танҳо ба чанд бемор даст расонда, онҳоро шифо дод. **6** ӯ аз беимонии онҳо дар ҳайрат буд.

Исо дувоздаҳ вакилашро мефиристад

Исо ба деҳоти атроф рафта, мардумро таълим медод. **7** Вай дувоздаҳ вакилашро ба пешаш даъват кард ва ба онҳо қудрати ба рӯҳҳои нопок амр карданро дода, ҷуфт-ҷуфт ба ҳар тараф фиристод. **8-9(8-9)** ӯ ба онҳо фармуд: «Ба ғайр аз асо ҳамроҳи худ чизе нагиред: на хӯрок, на борхалта, на ҳамёни пул ва на либоси иловагӣ. Танҳо пойафзоли оддӣ бипӯшед. **10** Ба ҳар ҷое, ки расидед, то вақти рафтаниaton фақат дар як хона бимонед ва онро иваз нақунед. **11** Агар дар он чо шуморо қабул нақунанд ва ба суханони шумо гӯш надиҳанд, аз он чо биравед ва ҷангӣ он ҷойро аз пойҳои худ биафшонед, то шаҳодати айбдор будани онҳо гардад».

12 Пас онҳо рафта, эълон мекарданд, ки ҳама бояд тавба карда ба Худованд рӯй оваранд. **13** Онҳо девҳои зиёдеро берун карда, бисёр беморонро бо молидани равған шифо бахшиданд.

Марги Яҳёи Таъмиддиҳанда

14 Шоҳ Ҳиродус* аз ин корҳо боҳабар шуд, чунки номи Исо дар ҳама ҷо шӯҳрат мёёфт. Баъзеҳо дар бораи Исо мегуфтанд, ки ин Яҳёи Таъмиддиҳанда зинда шудааст ва барои ҳамин ҳам чунин қудрати мӯъчиликорӣ дар ҳаёташ амал мекунад. **15** Баъзеи дигарон мегуфтанд, ки ин Илёс пайғамбар аст. Қисми дигари одамон мегуфтанд, ки ў яке аз пайғамбарони давраҳои қадим аст.

16 Аммо вакте Ҳиродус инро шунид, гуфт: «Ин Яҳё аст, ки ман сарашро аз танаш ҷудо карда будам ва ҳоло ў аз нав зинда шудааст».

17-18 (17-18) Зоро чунин ҳодиса рӯй дода буд: Ҳиродус ба занӣ Ҳиродияро, ки занӣ бародараш Филиппус буд, гирифт. Барои ҳамин Яҳё ба Ҳиродус мегуфт: «Хонадоршавии шумо бо Ҳиродия, ки занӣ бародаратон аст, раво нест». Аз ин рӯ, Ҳиродус як даста одамонро барои дастгир кардани Яҳё фиристод. Онҳо ўро дастгир карда, баста ба ҳабс андохтанд.

19 Дар дили Ҳиродия зидди Яҳё кина пайдо шуд ва ў хост, ки Яҳёро бикушад, лекин ин корро карда наметавонист, **20** чунки Ҳиродус аз Яҳё метарсид. Вай медонист, ки Яҳё марди худотарс ва муқаддас аст, барои ҳамин ҳам ўро эҳтиёт мекард. Гарчанде суханони Яҳё ўро нороҳат мекарданд, ба ҳар ҳол онҳоро гӯш кардан барояш маъқул буд.

* **6:14** 6:14 Шоҳ Ҳиродус — дар ин ҷо Ҳиродус Антипас мебошад, ки ҳокими сарзамини Ҷалил буд.

21 Рӯзе барои Ҳиродия фурсати муносибе фаро расид: Ҳиродус дар рӯзи таваллуди худ зиёфате ороста, ҳамаи мансабдорон, сарлашқарон ва мардуми баобрӯи сарзамини Ҷалилро даъват намуд.

22 Вақте ки духтари Ҳиродия ба базм омада рақсид, ӯ Ҳиродус ва меҳмононашро мафтун кард. Аз ин рӯ, Ҳиродус ба вай гуфт: «Ҳар чӣ аз ман талаб қунӣ, бароят медиҳам». **23** Подшоҳ Ҳиродус қасам ҳӯрда гуфт: «Ҳар чӣ ки пурсӣ медиҳам, то ҳатто нисфи мамлакатамро».

24 Духтар рафта аз модара什 маслиҳат пурсид, ки чӣ талаб қунад. Ҳиродия ҷавоб дод: «Сари Яҳёи Таъмидиҳандаро талаб қун».

25 Духтар базудӣ назди шоҳ омада гуфт: «Мехоҳам, ки худи ҳозир сари Яҳёи Таъмидиҳандаро дар рӯи табақе ба ман ҳадя қунед».

26 Шоҳ хеле ғамгин шуд, вале аз барои қасами ҳӯрдааш ва меҳмононаш ҳоҳиши духтарро рад кардан нахост. **27** Бинобар ин шоҳ даррав ба ҷаллод фармуд, ки сари Яҳёро барояш гирифта биёрад. Ҷаллод ба ҳабсхона рафта, сари Яҳёро аз танаш ҷудо карду **28** рӯи табақ гузошта ба духтар оварда дод. Духтар бошад, онро ба модара什 дод.

29 Ҳангоме ки шогирдони Яҳё аз ин хабар ёфтанд, омада, ҷасади ўро гирифтанду бурда гӯронданд.

Бо панҷ нону ду моҳӣ сер карданни зиёда аз панҷ ҳазор қас

30 Вакilon ба назди Исо баргашта кори кардаашон ва ба мардум чизи таълим додаашонро нақл карданд.

31 Азбаски рафтуомади мардум чунон зиёд буд, ки Исо ва вакilonаш ҳатто фурсати ҳӯрок ҳӯрдан надоштанд, Исо ба онҳо гуфт: «Танҳо худатон биёед, ки ҷои хилвате биравем ва каме истироҳат қунед».

32 Пас, ба қаиқ савор шуда, худашон танҳо ба қои хилвате рафтанд.

33 Бисёр одамон рафтани онҳоро диданд ва онҳоро шинохта, аз ҳар қишлоқ пиёда аз пасашон шитофтанду пеш аз онҳо ба он маҳал омада расиданд.

34 Вақте ки Исо ба соҳил фаромад, мардуми зиёдеро дида, ба ҳолашон раҳмаш омад, зеро ки онҳо монанди гүсфандони бе чўпон буданд ва ба онҳо таълим додани чизҳои зиёдеро сар кард.

35 Бегоҳӣ шогирдон назди Исо омада гуфтанд: «Ин як қои беодам аст, вақт ҳам дер шуд. **36** Мардумро фиристед, ки ба деҳоту қишлоқҳои атроф рафта, барои худ хўрдание ҳаранд». **37** Вале Исо гуфт: «Шумо ба онҳо хўрок диҳед». Шогирдон пурсиданд: «Ба фикри шумо, мо бояд рафта ба дусад динор[†] нон харида, ба онҳо диҳем?» **38** Исо гуфт: «Рафта бинед, ки шумо чӣ қадар нон доред». Онҳо фаҳмида омада ба ӯ гуфтанд: «Ҳамагӣ панҷ нону ду моҳӣ ҳаст».

39 Он гоҳ Исо фармуд, ки шогирдонаш мардумро гурӯҳ-гурӯҳ рӯй сабза шинонанд. **40** Одамон бо гурӯҳҳо панҷоҳ ва саднафарӣ нишастанд. **41** Исо он панҷ нон ва ду моҳиро ба дасташ гирифта, ба осмон нигаристу аз Худо баракат талабид ва нонҳоро пора карда, бо моҳӣ ба шогирдонаш дод, онҳо бошанд, ба мардум тақсим карданд. **42** Ҳама то сер шудан хўрданду **43** шогирдон аз нонпора ва моҳиҳои боқимонда боз дувоздаҳ сабадро пур карданд. **44** Шумораи мардоне, ки нон хўрданд, панҷ ҳазор нафар буд.

Дар рӯи об роҳ рафтани Исо

[†] **6:37** 6:37 Динор — дар ин қои тангаи румий мебошад, ки арзишаш ба маоши якрузай коргар баробар буд.

45 Баъд аз он Исо зуд ба шогирдонаш фармуд, ки ба қаиқ савор шуда, пешопеш ба сўи Байт-Сайдо раҳсипор шаванд, то худаш мардумро ҷавоб дихад. **46** Пас аз ҷавоб додани мардум Исо барои дуо кардан ба қўҳ баромад.

47 Шомгоҳон қаиқ ба миёни кўл расид, Исо бошад, дар соҳил танҳо монда буд. **48** Вақте Исо дид, ки шогирдонаш бо азоб зидди боди муҳолиф шино мекунанд, субҳидам рӯ-рӯи об қадамзанон ба тарафи онҳо равона шуд. Вай аз назди онҳо гузашта рафтани Ӯро дида, фикр карданд, ки ин арвоҳ аст ва аз тарс фарёд заданд.

50 Азбаски ҳама Ӯро дида тарсиданд, Исо фавран ба онҳо гуфт: «Натарсед! Ин Манам. Ором шавед». **51** Баъд ба қаиқ савор шуд ва ҳамон замон бод аз вазидан монд. Шогирдон бениҳоят ҳайрон монданд, **52** чунки аз сабаби якравиашон ҳанӯз ҳодисаи зиёд шудани нонро нафаҳмиданд.

Шифоёфтани беморон

53 Онҳо ба соҳили дигар расида, дар сарзамини Чинесор қарор гирифтанд. **54** Ҳамин ки онҳо аз қаиқ фаромаданд одамон Исоро шинохтанд. **55** Онҳо зуд ба тамоми гирду атроф рафта, bemoronro, ҳатто бо ҷойгаҳашон бардошта, ба ҳар ҷое, ки мешуниданд Исо буд, меоварданд. **56** Ба ҳар ҷое, ки Исо мерафт, чи дар деҳоту чи дар шаҳрҳо, одамон bemoronro сари роҳи Ӱ гузашта, илтимос мекарданд, ки ақаллан ба лаби доманаш даст расонанд ва ҳар касе ки даст мерасонд, шифо меёфт.

7

Поку нопок

1 Рӯзе чанд нафар аз фарисиён ва шариатдонон аз Ерусалим ба назди Исо омаданд. Онҳо гирди Ӯ чамъ омада **2** диданд, ки баъзе шогирдонаш бо дasti «бетаҳорат», яъне ношуста хўрок мекунанд.

3 Ҳол он ки яхудиён, маҳсусан фирқаи фарисиён, то даме ки дастҳояшонро мувофиқи урфу одатҳои аҷдодон нашуянд, ҳаргиз хўрок намекӯрданд.

4 Инчунин ҳеч чизро аз бозор то нашуянд намекӯрданд. Боз бисёр урфу одатҳои дигарро риоя мекарданд, монанди шустани пиёла ва дегу табақҳои биринчӣ.

5 Фарисиён ва шариатдонон аз Исо пурсиданд: «Барои чӣ шогирдони Шумо урфу одатҳои аҷдодони моро риоя накарда, бо дастҳои бетаҳорат хўрок мекӯранд?»

6 Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ҳақ буд Ишаъё пайғамбар, вақте оид ба шумо, дурӯяҳо пешгӯй карда гуфта буд:

„Худо мегӯяд:

«Ин одамон бо суханонашон Маро таъриф мекунанд,

вале дилашон аз Ман дур аст.

7 Онҳо Маро бефоида парастиш мекунанд, чунки қонуну қойдаҳои инсониро „қонуни Худо“ гуфта таълим медиҳанд!»“

8 Шумо фармудаҳои Худоро як тараф гузошта, ба урфу одатҳои инсонӣ пайравӣ мекунед. **9** Шумо барои нигоҳ доштани урфу одатҳои худ шуда моҳирона фармудаҳои Худоро беэътибор мемонед.

10 Масалан, Худо ба воситай Мӯсо фармудааст: „Падару модари худро эҳтиром кунед“ ва

„хар кī дар ҳаққи падар ё модарааш сухани қабеҳ гүяд, қазояш марг аст“. ¹¹ Шумо бошед, таълим медиҳед, ки агар қасе ба падару модарааш бо чизе ёрӣ расонда тавонад, vale ёрӣ нарасонда гүяд, ки ман инро ба Худо мебахшам, ¹² шумо дигар намегузоред, ки вай ба падару модарааш ягон кўмаке кунад. ¹³ Ҳамин тавр шумо суханони Худоро бо урфу одатҳои худ барҳам дода, насл ба насл инро ёд медиҳед ва бисёр корҳои мисли ин меқунед».

¹⁴ Исо мардумро боз наздаш даъват намуда гуфт: «Ҳамаатон Маро гўш карда, бифаҳмед.

¹⁵⁻¹⁶ (¹⁵⁻¹⁶) Ҳар чизе ки аз берун ба даруни одам медарояд, вайро ҳаром карда наметавонад, аммо он чизе, ки аз даруни одам берун мебарояд, вайро ҳаром меқунад^{*} ».

¹⁷ Вақте ки Исо аз назди мардум рафта, ба хона даромад, шогирдонаш аз ӯ маъни ин масалро пурсиданд. ¹⁸ Вай ба онҳо гуфт: «Наход шумо ҳам инро нафаҳмида бошед? Магар намедонед, ки он чӣ ба даруни одам аз берун медарояд, ўро ҳаром карда наметавонад? ¹⁹ Чунки ҳўрок ба дили шумо дохил намешавад, балки аз меъдаи шумо гузашта, берун мебарояд» (бо ин суханон Исо эълон кард, ки ҳар гуна ҳўрок ҳалол аст).

²⁰ Баъд илова кард: «Он чизе, ки аз даруни худи инсон мебарояд, ўро ҳаром меқунад.

²¹⁻²² (²¹⁻²²) Чунки маҳз аз дохил, аз дили инсон ниятҳои бад берун меоянд, ба монанди алоқаи беникоҳ, дуздиву одамкушӣ ва бахилӣ, фиребу найранг, бадкориву бадаҳлоқӣ, ҳасаду тӯҳматқунӣ,

---

* ^{7:15-16} 7:15-16 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот дохил шудааст: «Пас ҳар кī Маро мешунавад, бигзор гўш кунад».

мағрурй вә бефаросатй. ²³ Ҳамаи ин бадиҳо аз даруни инсон берун баромада, ўро ҳаром мекунанд».

Имони як зан

²⁴ Аз он что Исо ба шаҳри Сур рафт. Ў ба хонае даромад ва нахост, ки касе омаданашро фаҳмад. Вале ин кор ба ў муюссар нашуд.

²⁵ Зане, ки духтари хурдсолаш гирифтори рӯҳи нопок буд, аз омадани Исо зуд боҳабар шуда, ба назди ў омад ва ба пеши пойҳояш афтод. ²⁶ Вай зани юнонӣ, зодаи Финикияи Сурия буд. Ў илтимос кард, ки Исо девро аз духтараш берун кунад.

²⁷ Исо ба ў гуфт: «Бигзор аввал фарзандон сер шаванд, чунки нони фарзандонро гирифта ба сагон додан нодуруст аст».

²⁸ Вале зан ҷавоб дод: «Дуруст аст, ҳоҷаам, вале сагон ҳам нонпораҳои аз дастарҳони кӯдақон афтодаро чида меҳӯранд».

²⁹ Он гоҳ Исо ба зан гуфт: «Барои ҷунин ҷавобат метавонӣ ба хонаат баргардӣ, ки дев аз духтарат дур шудааст».

³⁰ Зан ба хонааш омада дид, ки дев аз духтараш берун шуда, вай ором хобидааст.

Шифо ёфтани марди кар

³¹ Сипас, Исо аз Сур баромада, бо роҳи Сидун ба тарафи кӯли Ҷалил ба ноҳияи Даҳ Шаҳр равона шуд.

³² Дар он что ба наздаш мардеро оварданд, ки кар буду забонаш мегирифт. Онҳо илтимос қарданд, ки Исо бар ў даст гузошта, шифояш диҳад.

³³ Исо ўро аз байнини мардум ба як тараф бурда, ангуштонашро ба гӯши вай гузошт ва туғ карда, ангуштонашро ба забони мард расонд. ³⁴ Баъд ба осмон нигариста оҳе қашиду гуфт: «Ифатаҳ!», ки маънояш «Кушода шав!» мебошад. ³⁵ Он мард зуд

шифо ёфта, гүшхояш күшода шуданд, забонаш озод гашт ва ў бурро гап зада метавонистагы шуд.

36 Исо ба онҳо гуфт, ки ба касе чизе нагүянд, vale ҳар қадар бештар онҳоро таъкид мекард, онҳо ҳамон қадар зиёдтар овозаҳо пахн мекарданд. **37** Мардум қоил шуда, ба яқдигар мегуфтанд: «Ҳар коре, ки мекунад, хуб аст. Ў ҳатто қарҳоро шунаво мекунаду забони гунгҳоро мекушояд».

8

Сер карданы тақрибан чор ҳазор кас

1 Дар яке аз ҳамин рӯзҳо боз тӯда-тӯдаи одамон ба назди Исо ҷамъ омаданд ва чизи хўрдание надоштанд. Исо шогирдонашро ба наздаш даъват карда гуфт: **2** «Ба ин одамон раҳмам меояд, онҳо се рӯз боз бо Ман ҳастанд ва ҳеч хўрдание надоранд. **3** Агар онҳоро гурусна ба хонаҳояшон фиристам, дар роҳ аз ҳол мераванд ва баъзеи онҳо аз роҳи дур омадаанд».

4 Шогирдонаш гуфтанд: «Магар касе метавонад дар ин биёбон ин қадар одамро аз нон сер кунад?»

5 Исо пурсид: «Шумо чанд нон доред?» Гуфтанд: «Ҳафтто».

6 Ў ба мардум фармуд, ки ба рӯи замин шинанд. Баъд он ҳафт нонро гирифта, ба Худо шукр гуфт ва онро пора карда, ба шогирдонаш дод, ки тақсим кунанд ва онҳо нонро ба мардум тақсим карданд.

7 Онҳо инчунин чанд моҳии майда ҳам доштанд. Исо Худоро барои онҳо шукр гуфта, фармуд, ки он моҳихо низ байни мардум тақсим шаванд. **8** Мардум хўрда сер шуданд ва аз хўроки боқимонда ҳафт сабади қалонро пур карданд. **9** Дар он ҷо қариб чор ҳазор нафар буданд ва Исо онҳоро ҷавоб дод.

10 Баъд якбора Ӵ бо шогирдонаш ба қаиқ савор шуда, ба ноҳияи Далмонуто раҳсипор гашт.

Фарисиён нишона талаб мекунанд

11 Сипас чанд нафаре аз фарисиён назди Исо омада, бо Ӵ баҳсу мунозираро сар қарданд ва Ӵро озмуданӣ шуда, талаб намуданд, ки ба онҳо ягон нишонае аз ҷониби Худо дихад.

12 Исо аз дилаш оҳи вазнине қашида гуфт: «Барои чӣ ин насл нишонае талаб мекунад? Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ба ин насл ягон нишона дода намешавад».

13 Пас онҳоро монда, ба қаиқ савор шуду ба тарафи дигари қўл рафт.

Ҳамиртуруши фарисиён ва Ҳиродус

14 Шогирдони Исо фаромӯш карданд, ки ба қаиқ бо худ нон бигиранд ва ҳоло фақат як нон доштанд.

15 Исо ба онҳо гуфт: «Ҳушёр бошед! Ҳудро аз ҳамиртуруши шоҳ Ҳиродусу фарисиён эҳтиёт кунед».

16 Шогирдон бо яқдигар муҳокима карда мегуфтанд: «Ӵ аз сабаби нон надоштанамон инро гуфт». **17** Вале Исо аз суханони онҳо дарак дошта гуфт: «Чаро муҳокима мекунед, ки нон надоред? Магар то ҳол дарқ намекунед ва нафаҳмидед? Ё гарданшах шудаед? **18** Шумо, ки чашм доред, чаро намебинед? Гӯш дореду чаро намешунавед? Оё фаромӯш кардед? **19** Ҳангоми панҷ ҳазор мардро бо панҷ нон сер қарданам чанд сабадро аз нонпораҳо пур кардед?» Ҷавоб доданд: «Дувоздаҳ сабад».

20 Гуфт: «Вақте ки бо ҳафт нон чор ҳазор нафарро сер қардам, чанд сабадро аз нонпораҳо пур кардед?» Гуфтанд: «Ҳафт сабад!» **21** Ба онҳо гуфт: «Оё то ҳол намефаҳмед?»

Шифо ёфтани кӯр

22 Вақте ки онҳо ба Байт-Сайдо расиданд, чанд нафаре марди кӯреро ба назди Исо оварда, хоҳиш карданд, ки ба вай даст расонда шифо диҳад. **23** Исо дасти он мардро гирифта аз деҳа берун бурд. Баъд оби даҳонашро ба чашмони мард молида, дастонашро бар ӯ гузошту пурсид: «Ягон чиз мебинӣ?»

24 Мард боло нигариста гуфт: «Мардумро мисли дарахтоне мебинам, ки роҳ мераванд». **25** Исо бори дигар дастонашро ба чашмони он мард гузошт. Ин дағъа мард бо диққат нигоҳ кард ва чашмонаш шифо ёфтанду ӯ ҳама чизро хуб дид. **26** Исо ӯро ба хонааш фиристода таъкид кард, ки ба деҳа барнагардад.

Фикри Петрус дар бораи Исо

27 Исо бо шогирдонаш ба деҳаҳои атрофи шаҳраки Қайсаияи Филиппус сафарашро давом дод. Дар роҳ аз шогирдонаш пурсид: «Одамон дар бораи кӣ будани Ман чӣ мегӯянд?»

28 Онҳо ҷавоб доданд: «Баъзеҳо мегӯянд, ки Шумо Яҳёи Таъмиддиҳанда ҳастед, дигарон, ки Илёс пайғамбаред, қисми дигари одамон мегӯянд, ки Шумо яке аз пайғамбарони гузашта ҳастед».

29 Он гоҳ Исо пурсид: «Шумо чӣ? Шумо Маро кӣ мешуморед?» Петрус гуфт: «Ту Масех, яъне Таъиншудаи Худо ҳастӣ». **30** Исо онҳоро таъкид кард, ки дар ин бора ба касе чизе нагӯянд.

Пешгӯйии Исо дар бораи марги худ

31 Баъд Исо ба шогирдонаш таълим додани онро сар кард, ки Фарзанди Инсон бояд ранҷу азоби зиёде қашад ва пирони қавм, сардорони рӯҳонӣ ва

шариатдонон аз Вай рӯ мегардонанд ва Ӧ кушта мешавад, vale баъд аз се рӯз аз нав зинда мегардад.

³² Исо ин суханонро күшоду равшан гуфт, vale Петрус Ӧро ба як сӯ кашида, ба сарзаниш кардан даромад. ³³ Лекин Исо рӯяшро гардонда ба шогирдонаш нигоҳ карду Петрустро сарзаниш намуда гуфт: «Дур шав аз Ман, шайтон! Ту фикри Худоро надорӣ, балки фикри инсонӣ мекунӣ».

³⁴ Баъд Исо шогирдон ва мардумро ба наздаш ҷамъ карда гуфт: «Ҳар касе аз шумо, ки меҳоҳад пайрави Ман бошад, бояд аз манфиатҳои худ даст кашида, салиби азобу маргашро бардошта барад, он гоҳ Маро пайравӣ кунад. ³⁵ Ҳар кас, ки ҳаёташро нигоҳ доштан меҳоҳад, онро аз даст медиҳад, vale ҳар кас, ки ба хотири Ман ва ин хушхабар аз баҳри ҳаёти худаш меғузарарад, онро нигоҳ медорад. ³⁶ Ба одам чӣ фоидае дорад, ки тамоми дунёро ба даст овараду ҷонашро аз даст диҳад? ³⁷ Одамизод бар ивази ҷони худ ҳеч товоне дода наметавонад. ³⁸ Касе, ки дар ин рӯзгори пур аз гуноҳу беимонӣ аз Ман ва суханонам шарм кунад, Фарзанди Инсон низ, ҳангоме ки бо шӯҳрату ҷалоли Падараш, ҳамроҳи фариштаҳои муқаддас меояд, аз ӯ шарм хоҳад кард».

9

¹ Исо ба онҳо боз ин тавр гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҷанд нафароне, ки дар ин ҷо ҳастанд, ҳанӯз дар қайди ҳаёт буданашон бо тамоми қудрат омадани подшоҳии Худоро мебинанд».

Дигаргун шудани Исо

² Пас аз шаш рӯз Исо танҳо Петрус, Ёкуб ва Юҳанноро ҳамроҳаш гирифта, ба болои қӯҳи баланд баромад. Дар он ҷо рангу рӯи Исо дар пешӣ назари

шогирдонаш дигаргун шуд. ³ Либоси Ӧ дурахшида, аз барф ҳам сафедтар гашт, то ба дарацае, ки дар рӯи замин ҳеч кас аз он сафедтар карда наметавонад. ⁴ Он goх барояшон Илёс ва Мӯсо намудор шуданд, ки бо Исо сӯҳбат мекарданд.

⁵ Он goх Петрус ба Исо гуфт: «Устод, бароямон хуб аст, ки ин ҷо бошем. Биёед се хаймае месозем, яке барои Шумо, дигаре ба Мӯсо ва боз ба Илёс».

⁶ Петрус намедонист, ки чӣ гӯяд, чунки ҳамаи онҳо саҳт тарсида буданд. ⁷ Баъд абре пайдо шуда, онҳоро бо сояаш фаро гирифт ва овозе аз он шунида шуд: «Ин Писари азизи Ман аст, суханони Ӧро гӯш қунед».

⁸ Ногаҳон онҳо ба атроф назар андохта, ғайр аз Исо касеро надиданд.

⁹ Вақте ки аз қӯҳ мефаромаданд, Исо онҳоро таъкид кард, ки то аз нав зинда шудани Фарзанди Инсон аз он чӣ диданд, ба касе чизе нагӯянд. ¹⁰ Барои ҳамин онҳо ба касе дар ин бобат даҳон намекушоданд, агарчи дар байни худ маънои ибораи «аз нав зинда шудан»-ро муҳокима мекарданд.

¹¹ Шогирдон аз Исо пурсиданд: «Чаро шариатдонон мегӯянд, ки пеш аз Масех бояд Илёс биёяд?»

¹² Исо ҷавоб дод: «Дуруст, аввал Илёс омада, ҳама ҷизро барқарор мекунад. Вале Фарзанди Инсон, ҷунон ки дар борааш навишта шудааст, азоб кашида, хору зор мегардад. ¹³ Аммо дар бораи Илёс мегӯям, ки Ӧ омада буд ва айнан ҳамон тавре, ки дар бораи Ӧ навишта шуда буд, дар ҳаққи Ӧ ҳар чӣ ки хостанд, карданд».

Аз рӯҳи нопок шифо ёфтани писарбача

¹⁴ Вақте ки онҳо ба назди шогирдони дигар омаданд, диданд, ки мардуми зиёде дар гирди онҳо ҷамъ шудаанд ва ҷанд нафар аз шариатдонон бо

онҳо баҳсу мунозира доранд. **15** Ҳамин ки мардум Исоро диданд, хеле ҳайрон шуда, давон-давон ба истиқболаш рафтанд.

16 Исо пурсыд: «Дар бораи чӣ бо онҳо баҳс мекунед?» **17** Марде аз байни мардум ҷавоб дод: «Устод, писарамро назди Шумо овардам. Ў гап зада наметавонад, зеро гирифтори рӯҳи нопок аст. **18** Ҳар гоҳ ки рӯҳи нопок писарамро бигирад, ўро бар замин мезанад ва даҳонаш кафк мекунад, дандонҳояш ба яқдигар мечаспанд ва баданаш мисли чӯб караҳт мешавад. Аз шогирдони Шумо ҳоҳиш кардам, ки рӯҳи нопокро аз ў берун кунанд, вале онҳо натавонистанд».

19 Исо гуфт: «Эй насли беймон! То кай ҳамроҳи шумо бошам ва то кай ҳамаи шуморо тоқат кунам? Писарро пеши Ман биёред».

20 Пас ўро оварданد ва ҳамин ки рӯҳ Исоро дид, писарро саҳт ларзонд. Бача ба рӯи замин ғалтида фел мезад ва аз даҳонаш кафк мебаромад. **21** Исо аз падари ў пурсыд: «Ў кай боз ба ин дард гирифтор аст?» Ҷавоб дод: «Аз бачагиаш. **22** Рӯҳи нопок борҳо ўро ба обу оташ андохта, меҳост нобудаш кунад. Ба мо раҳм кунед ва агар илочашро ёбед ба мо мадад кунед».

23 Исо ба мард гуфт: «Чӣ? „Агар илочашро ёбам“? Ба касе, ки имон дорад, ҳама чиз имконпазир аст». **24** Падари бача дарҳол нидо қард: «Бале, имон дорам, вале ёрӣ дихед, ки имонам қавитар гардад».

25 Вақте Исо дид, ки мардуми зиёд давон омада ҷамъ мешаванд, бо сарзаниш ба рӯҳи нопок амр қард: «Эй рӯҳи қариву гунгӣ! Ба ту мегӯям, аз ин бача берун баро ва дигар ба ў надаро!» **26** Рӯҳи нопок наърае зада, бори дигар бачаро саҳт ларzonда, аз ў

берун шуд. Ранги бача монанди мурда шуд, барои ҳамин бисёриҳо «Вай мурдааст» гуфтанд. ²⁷ Вале Исо дasti ўро гирифта, аз ҷояш хезонд ва бача ба поящ истод.

²⁸ Баъдтар, вақте ки Исо ба хона даромад шогирдон дар танҳои аз Ӯ пурсиданд: «Чаро мо рӯҳи нопокро берун карда натавонистем?»

²⁹ Исо гуфт: «Ин зот танҳо бо дуо* берун карда мешавад».

Исо бори дигар дар бораи маргаш нақл мекунад

³⁰ Исо ҳамроҳи шогирдонаш он чоро монда, аз Ҷалил гузашта рафт. Вай намехост, ки касе аз ин боҳабар шавад, ³¹ чунки Ӯ шогирдонашро таълим дода мегуфт: «Фарзанди Инсон ба дasti одамон супорида мешавад ва онҳо Ӯро мекушанд, вале баъд аз се рӯз Вай аз нав зинда мешавад».

³² Вале онҳо маънии суханони Ӯро нафаҳмиданду аз пурсидан тарсиданд.

Кӣ аз ҳама бузургтар аст?

³³ Онҳо ба шаҳри Кафарнаҳум расида, ба хонае даромаданд ва Исо аз шогирдонаш пурсид: «Дар роҳ бо яқдигар дар бораи чӣ баҳс мекардед?» ³⁴ Онҳо хомӯш буданд, зоро дар роҳ баҳс мекарданд, ки қӣ аз ҳама бузургтар аст. ³⁵ Пас, Исо нишаству дувоздаҳ шогирдро ҷамъ карда гуфт: «Ҳар қӣ дар сафи пеш шудан хоҳад, бояд аз ҳама ақиб ва дар хизмати ҳама бошад».

³⁶ Баъд кӯдакеро гирифта дар байни онҳо гузошт. Сипас, ӯро ба бағал гирифта, ба шогирдонаш гуфт: ³⁷ «Ҳар касе ки чунин кӯдакро ба хотири Ман қабул мекунад, дар асл Маро қабул мекунад. Ҳар касе, ки

---

* ^{9:29} 9:29 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот «бо дуо ва рӯза» омадааст.

Маро қабул мекунад, на Маро, балки фиристандаи Маро қабул мекунад».

Касе, ки бар зидди мо нест, тарафдори мост

38 Сипас Юҳанно ба Исо гуфт: «Устод, мардоро дидем, ки аз номи Шумо девҳоро берун мекард, vale азбаски ў бо мо набуд, кӯшиш кардем, ки ўро аз ин кор боздорем».

39 Аммо Исо гуфт: «Ўро аз ин кор бознадоред! Хар касе, ки аз номи Ман мӯъциза мекунад, наметавонад баъд аз фурсате дар бораи Ман сухани баде бигўяд. **40** Зеро касе ки бар зидди мо нест, тарафдори мост. **41** Ба ростӣ ба шумо мегӯям, агар касе ба шумо фақат ба хотири он, ки шогирди Масех ҳастед, ақаллан як пиёла об диҳад, ҳаргиз бе мукофот наҳоҳад монд».

Он чизе, ки моро гирифтори гуноҳ мекунад

42 «Вале агар шахсе сабабгори он гардад, ки яке аз ин пайравони хурди Ман гумроҳ шавад, беҳтар аст, ки ба гардани он шахс сангি осиёбро баста, ба баҳр партоянд.

43-44 (43-44) Агар дастат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зеро бароят беҳтар аст, ки бе як даст буда, соҳиби ҳаёт шавӣ, аз он ки ду даст дошта бошию ба отashi дӯзах афтӣ.†

45-46 (45-46) Агар поят туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зеро бароят беҳтар аст, ки бе як по буда, соҳиби ҳаёт шавӣ, аз он ки ду по дошта бошию ба дӯзах партофта шавӣ.‡

---

† **9:43-44** 9:43-44 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеч гоҳ хомӯш намегардад» (Ниг. ояти 48). ‡ **9:45-46** 9:45-46 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеч гоҳ хомӯш намегардад» (Ниг. ояти 48).

47 Агар чашмат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро канда парто, зеро бароят беҳтар аст, ки як чашм дошта бошию ба подшоҳии Худо дарой, аз он ки ду чашм дошта бошиву ба дӯзах партофта шавӣ, **48** „ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳечқ гоҳ ҳомӯш намегардад“.

49 Чун ҳар қас бо оташ намакин мешавад. § **50** Намак ҷизи хуб аст, vale агар сифаташро гум кунад, бо ҷи онро намакин карда метавонед? Пас шумо низ дар ҳуд намак дошта бошед ва бо яқдигар дар сулҳу салоҳ зиндагӣ кунед».

10

Таълими Исо дар бораи талоқ

1 Исо он ҷоро монда, ба тарафи сарзамини Яхудия ва қисми шарқии дарёи Урдун рафт. Боз мардуми зиёде дар он ҷо ҷамъ омаданд ва ӯ низ аз рӯи одат ба таълими онҳо шурӯй кард.

2 Он гоҳ ҷанд нафар фарисиён омада, Ӯро озмуданӣ шуда, савол доданд: «Оё аз рӯи шариат мумкин аст, ки мард аз занаш ҷудо шавад?»

3 Исо ҳам аз онҳо пурсид: «Мӯсо дар ин бора ҷи фармудааст?» **4** Ҷавоб доданд: «Мӯсо иҷозат додааст, ки мард талоқномае навишта, аз занаш ҷудо шавад». **5** Исо бошад, ба онҳо гуфт: «Мӯсо аз сабаби гарданшакии шумо бароятон чунин иҷозатро навишта буд. **6** Vale аз ибтидои оғариниши ин дунё Худо „онҳоро мард ва зан оғаридааст“.

7-8(7-8) „Бинобар ин мард аз падару модараш ҷудо шуда, бо ҳамсараваш мепайвандад, то ки на ду нафар, балки як тан шаванд“. Акнун онҳо на ду тан,

---

§ 9:49 9:49 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «ва ҳар қурбонӣ бо намак намакин карда мешавад».

балки якто ҳастанд. ⁹ Пас, он чиро ки Худо бо ҳам пайвастааст, инсон набояд чудо кунад».

¹⁰ Вақте ки онҳо ба хона баргаштанд, шогирдонаш дар ин бора аз Исо пурсиданд. ¹¹ Исо ба онҳо гуфт: «Ҳар марде, ки аз занаш чудо шуда, зани дигар мегирад, нисбат ба ҳамсари аввалааш гунаҳкор дар алоқаи беникоҳ ҳисоб мешавад. ¹² Ҳамчунин агар зан аз шавҳара什 чудо шуда, ба марди дигар ба шавҳар барояд, гунаҳкор дар алоқаи беникоҳ ҳисоб мешавад».

Исо кӯдаконро баракат медиҳад

¹³ Рӯзе одамон фарзандонашонро назди Исо оварданд, то ки ӯ ба онҳо даст гузашта, баракат диҳад. Вале шогирдон онҳоро сарзаниш карданд.

¹⁴ Исо рафтори шогирдонашро диду ба ғазаб омада гуфт: «Монед, ки кӯдакон назди Ман оянд ва пеши роҳи онҳоро нагиред, зоро Худо дар ҳаёти онҳое подшоҳӣ меқунад, ки мисли ин кӯдакон ҳастанд.

¹⁵ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар касе, ки подшоҳии Худоро монанди кӯдак қабул нақунад, ҳеч гоҳ ба ин подшоҳӣ дохил намешавад».

¹⁶ Баъд кӯдаконро ба оғӯш гирифт ва ба болои сарашон даст гузашта, онҳоро баракат дод.

Марди сарватманӣ

¹⁷ Вақте ки Исо ба роҳ баромад, марде ба наздаш давида омада дар пешаш ба зону афтод ва пурси: «Эй устоди нек! Чӣ кор бояд бикунам, ки ҳаёти абадӣ насибам гардад?»

¹⁸ Исо гуфт: «Чаро Маро нек мегӯй? Файр аз Худо каси нек нест. ¹⁹ Худат фармоиши Худоро медонӣ: одамкушӣ нақун, алоқаи беникоҳ нақун, дуздӣ нақун, шаҳодати бардуруғ надех, касеро фиреб надех ва падару модаратро ҳурмату эҳтиром намо».

20 Мард ҷавоб дод: «Эй устод! Ҳамаи ин фармоишҳоро аз хурдсолиам риоя кардаам».

21 Исо ба ў бо нигоҳ гарму пурмеҳр гуфт: «Ба ту фақат як чиз намерасад: бирав, ҳар чӣ, ки дорӣ, бифурӯш ва пулашро ба бечорагон тақсим бикун, он гоҳ соҳиби ганҷинаи осмонӣ мегардӣ. Баъд омада, Маро пайравӣ намо».

22 Вале он мард, ки бойигарии зиёде дошт, аз шунидани чунин суханон рӯҳафтода шуду ғамгин ба хонааш баргашт.

23 Исо ба гирду атроф нигоҳ карда, ба шогирдонаш гуфт: «Ба подшоҳии Худо дохил шудани одамони бой чӣ душвор аст». **24** Шогирдон аз суханони Исо ба ҳайрат афтоданд. Пас Исо такрор карда гуфт: «Эй фарзандонам! Ба подшоҳии Худо дохил шудан чӣ душвор аст. **25** Аз сӯроҳи сӯзан гузаштани шутур осонтар аз он, ки шахси сарватманд ба подшоҳии Худо дохил шавад».

26 Шогирдон беш аз пеш дар ҳайрат монда, ба яқдигар мегуфтанд: «Пас кӣ начот ёфта метавонад?»

27 Исо ба шогирдонаш нигоҳ карда гуфт: «Ба инсон ин корро кардан ғайриимкон аст, вале на ба Худо; бо Худо аз ўҳдаи ҳар кор баромадан мумкин аст».

28 Он вақт Петрус ба Исо гуфт: «Ана, мо аз баҳри ҳама чиз баромада, Шуморо пайравӣ кардем».

29 Исо ҷавоб дод: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, агар касе ба хотири Ман ва ин хушхабар аз баҳри хона, бародарон ё хоҳарон, падар ё модар, фарзандон ё заминҳояш гузашта бошад, **30** ҳоло дар вақти ҳозира сад баробар зиёдтар хонаҳо, бародарону хоҳарон, модарону фарзандон, заминҳо ва баробари ҳамаи ин азобҳо низ пайдо мекунад ва дар оянда ҳаёти абадӣ низ насибаш мегардад.

31 Лекин бисёри онҳое, ки ҳоло дар сафи пеш ҳастанд, дар сафи ақиб мешаванд ва онҳое, ки дар сафи ақиб ҳастанд, дар сафи пеш мешаванд».

Исо бори сеюм дар бораи марги худ нақл мекунад

32 Онҳо ба сүи Ерусалим раҳсипор шуданд. Исо пешопеш мерафт. Шогирдони дарҳайратмонда ва одамон бо тарс аз паси ӯ қадам мезаданд. Исо дувоздаҳ шогирдашро ба як тарафе бурда, бори дигар гуфт, ки дар Ерусалим ӯро чӣ сарнавиште интизор аст. **33** ӯ гуфт: «Мо ба Ерусалим рафта истодаем, ки дар он ҷо Фарзанди Инсон ба дasti сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон фурӯҳта мешавад. Онҳо ӯро ба марг маҳкум мекунанду баъд ба дasti беимонон месупоранд. **34** Беимонон бошанд, ӯро масхара карда, ба Вай туғ мекунанд ва латуқӯб карда ба қатл мерасонанд, vale ӯ пас аз се рӯз аз нав зинда мешавад».

Хоҳиши Ёқуб ва Юҳанно

35 Ёқубу Юҳаннои писарони Забдой пеши Исо омада гуфтанд: «Устод, мо меҳоҳем, ки хоҳишамонро бароямон ичро кунед».

36 Исо пурсид: «Чӣ хоҳиш доред? Бароятон чӣ кор кунам?» **37** Гуфтанд: «Вақте ки Шумо бо шӯҳрату ҷалол подшоҳӣ мекунед, иҷозат дихед, яке аз дasti рост ва дигаре аз дasti чапатон бишинем».

38 Исо ҷавоб дод: «Шумо намефаҳмедин, ки чиро талаб карда истодаед. Магар аз он косае, ки Ман бояд бинӯшам, нӯшида метавонед ва магар бо он азоби марговаре, ки Ман таъмид мегирам, шумо ҳам таъмид гирифта метавонед?»

39 Ҷавоб доданд: «Бале, метавонем». Аммо Исо ба онҳо гуфт: «Хӯш, аз косаи Ман хоҳед нӯшид ва бо

азобе, ки Ман таъмид мегирам, шумо ҳам таъмид хоҳед гирифт. **40** Аммо ба интихоб кардани касоне, ки аз дasti чапу рости Ман мешинанд, Ман ҳақ надорам. Ба ин чойҳо касоне мешинанд, ки Худо онҳоро пешакӣ таъин кардааст».

41 Даҳ шогирди дигар инро шунида, ба Ёқубу Юҳанно саҳт қаҳрашон омад. **42** Пас, Исо ҳамаи онҳоро гирд оварда гуфт: «Шумо хуб медонед, ки подшоҳон ва бузургони ҳалқҳо ба мардуми худ зўроварӣ мекунанд ва ҳукмашонро ба онҳо мегузаронанд. **43** Лекин дар байни шумо набояд ин тавр бошад. Баръакс, ҳар кас ки дар байни шумо бузург будан меҳоҳад, бояд хизматгори шумо бошад **44** ва ҳар касе, ки меҳоҳад дар сафи пеш истад, бояд гуломи ҳама бошад.

45 Ҳатто Фарзанди Инсон барои он наомадааст, ки касе ба Ӯ хизмат кунад, балки омад, то ки ба дигарон хизмат кунад ва барои нархи начоти бисёр одамонро супоридан ҷонашро фидо кунад».

Шифо ёфтани нобино

46 Баъд онҳо ба Ериҳӯ омада расиданд. Вақте ки Исо бо шогирдонаш ва мардуми зиёде аз ин шаҳр берун мерафтанд, дар канори роҳ Бартимай ном нобиное, ки писари Тимай буд, нишаста садақа мепурсид.

47 Чун Бартимай шунид, ки Исои Носирӣ аз он роҳ мегузарад, фарёд зада гуфт: «Эй Исои насли Довуд, ба ман раҳм кунед!» **48** Бисёриҳо ӯро сарзаниш карда гуфтанд, ки хомӯш шавад. Вале ӯ овозашро боз ҳам баландтар карда фарёд мезад: «Эй Насли Довуд, ба ман раҳм кунед!»

49 Исо аз роҳаш бозистода гуфт: «Ба вай бигӯед, ки ин ҷо биёяд». Мардум нобиноро ҷеғ зада гуфтанд:

«Аз چоят хез, натарс, зеро ӯ туро ба наздаш ҷеф мезанад».

50 Бартимай чомаашро кashiда, аз ҷояш парида хест ва назди Исо омад. **51** Исо аз вай пурсид: «Ту чӣ меҳоҳӣ? Бароят чӣ кор кунам?» Нобино гуфт: «Устод, меҳоҳам бино шавам». **52** Исо ба ӯ гуфт: «Бирав, имонат туро шифо дод». Он мард ҳамон лаҳза бино шуд ва аз паси Исо рафт.

11

Ба Ерусалим омадани Исо

1 Баъд Исо ва шогирдонаш ба наздикии Ерусалим, ба деҳаҳои Байт-Фоҷӣ ва Байт-Ҳинӣ, ки дар доманаи теппай Зайтун ҷойгир шудаанд, рафта расиданд. Ӯ ду шогирдашро пешопеши худ фиристода, **2** ба онҳо гуфт: «Ба қишлоқи дар пешистода равед. Ҳамин ки ба он ҷо мерасед, ҳаркуrrаи бастаero мебинед, ки ҳанӯз ба он касе савор нашудааст. Бандашро кушода, онро ба ин ҷо биёред. **3** Агар касе бипурсад, ки чаро ин корро мекунед, бигӯед, ки вай ба Худованд даркор шуд ва ӯ ба зудӣ онро ба ҷояш бармегардонад».

4 Он ду шогирд рафта, ҳаркуrrаero, ки дар канори кӯча, дар назди дарвозае баста шуда буд, ёфтанд. Вақте банди онро мекушоданд **5** баъзе аз одамони он ҷо истода пурсиданд: «Чӣ кор карда истодаед? Чаро банди ҳаркуrrаро мекушоед?» **6** Шогирдон суханони Исоро такрор карданд ва одамон ба онҳо иҷозат доданд.

7 Пас онҳо ҳаркуrrаро ба назди Исо оварда, ҷомаҳояшонро ба болои ҳаркуrrа партофтанд ва Исо ба он савор шуд. **8** Бисёр одамон ҷомаҳои худро сари роҳи ӯ пойандоз мекарданд, дигарон бошанд,

навдаҳои сербарги аз саҳро буридаашонро пеши роҳи
ӯ мегузоштанд.

⁹ Мардуме, ки аз пешу қафои ӯ мерафтанд, фарёд
мезаданд:

«Шаъну шараф ба Худо!

Баракат ёбад касе, ки аз номи Худованд меояд!

¹⁰ Муборак бошад подшоҳии аҷдоди мо Довуд, ки
наздик омада истодааст!

Шаъну шараф ба Худо дар осмон!»

¹¹ Ҳамин тавр, Исо ба Ерусалим омада, ба Ҳонаи
Худо рафт ва ҳама чизро аз назар гузаронд. Азбаски
бевақт шуда буд, бо дувоздаҳ шогирди худ ба Байт-
Ҳинӣ равона шуд.

Исо дарахти анҷирро лаънат мекунад

¹² Рӯзи дигар, вақте ки онҳо аз Байт-Ҳинӣ
мерафтанд, Исо гурӯсна монд. ¹³ Каме дуртар
дарахти сербарги анҷирро дида, ба сӯяш рафт. ӯ
мехост анҷире пайдо кунад, vale ба он наздик омада
дид, ки дар шоҳаҳояш ғайр аз барг чизи дигаре
набуд, чунки ҳанӯз вақти анҷир набуд. ¹⁴ Сипас, Исо
дарахти анҷирро лаънат карда гуфт: «Аз ин пас касе
ҳаргиз аз ту дигар мева нахӯрад». Ва шогирдонаш
инро шуниданд.

Исо Ҳонаи Худоро тоза мекунад

¹⁵ Ҳангоме ки ба Ерусалим даромаданд, Исо
ба Ҳонаи Худо рафт ва онҳоеро, ки дар он ҷо
машғули хариду фурӯш буданд, берун ронда, мизҳои
пуливазкунандагон ва курсиҳои қабӯтарфурӯшонро
чаппа кард. ¹⁶ Вай нагузошт, ки касе чизеро барои
савдо аз саҳни Ҳонаи Худо гузаронад.

¹⁷ Сипас мардумро таълим дода гуфт: «Оё навишта
нашудааст, ки „ҳонаи Ман ҷои дуогӯй барои

тамоми халқҳо номида мешавад“? Шумо бошед, онро ба лонаи дуздон табдил додаед».

18 Чун шариатдонон ва сардорони рӯҳонӣ ин суханонро шуниданд, роҳи чӣ тавр ба қатл расондани Исоро ҷустуҷӯ карданд. Онҳо аз Исо тарсиданд, зоро тамоми мардум аз таълимоти ӯ дар ҳайрат монда буданд.

19 Худи ҳамон бегоҳ Исо бо шогирдонаш аз шаҳр берун рафт.

Дарахти ҳушкидаи анҷир

20 Саҳарии рӯзи дигар онҳо дар роҳ ҳамон дарахти анҷирро диданд, ки аз решааш ҳушк шудааст.

21 Петрус ҳодисаи рӯзи гузаштаро ба ёд оварда гуфт: «Устод, нигоҳ кунед! Дарахти анҷир, ки онро лаънат кардед, ҳушк шудааст!»

22 Исо дар ҷавоб гуфт: «Ба Ҳудо имон дошта бошед.

23 Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки агар касе ба ин кӯҳ фармон дода гӯяд: „Бархезу ба баҳр биафт“ ва дар дилаш шубҳае надошта бошад, балки бовар кунад, ки он чӣ мегӯяд, ҳамон тавр мешавад, он гоҳ ҳамон чиз барояш рӯй медиҳад. **24** Барои ҳамин ҳам ба шумо мегӯям, ҳар чӣ дар дуо талаб меқунед, бовар кунед, ки аллакай онро гирифтаед ва он аз они шумо мешавад. **25-26** (25-26) Вале ҳангоми дуо кардан, агар аз касе ҳафагие дошта бошед, ўро бубахшед, то ки Падари осмонӣ низ гуноҳҳоятонро ба шумо бахшида тавонад».*

Саволучавоб дар бораи ҳуқуқи Исо

---

* **11:25-26** 11:25-26 дар баъзе нусхаҳои қадими навишташот дохил шудааст: «Аммо агар шумо дигаронро набахшед, Падари осмонӣ низ гуноҳҳои шуморо намебахшад».

27 Онҳо боз ба Ерусалим омаданд. Вақте ки Исо дар саҳни Хонаи Худо рафту мекард, сардорони рӯҳонӣ, шариатдонон ва пирони қавм назди ӯ омада **28** пурсиданд: «Ту бо қадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунӣ? Ин ҳуқуқро ба Ту кӣ додааст?»

29 Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман ба шумо саволе медиҳам. Агар ҷавоб диҳед, Ман ҳам ба шумо мегӯям, ки бо қадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунам. **30** Ба Ман бигӯед, ки ҳуқуқи таъмиддиҳиро ба Яҳё Худо ё инсон дода буд?»

31 Онҳо ба яқдигар гуфтанд: «Агар бигӯем, ки Худо дода буд, ӯ мегӯяд: „Пас ҷаро ба ӯ бовар накардед?“ **32** Агар бигӯем: „Инсон“...», (онҳо аз мардум метарсиданд, зоро ҳамаи мардум имон доштанд, ки Яҳё пайғамбари Худост).

33 Оқибат, онҳо ба Исо «намедонем» гуфта ҷавоб доданд. Исо низ ба онҳо гуфт: «Пас, Ман ҳам ба шумо намегӯям, ки бо қадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунам».

12

Масал дар бораи иҷоракорони бераҳм

1 Баъд Исо ба мардум бо масалҳо гап заданро сар кард: «Марде токзоре бунёд карда, атрофи онро девор гирифт. Барои фишурдани ангур ҳавзчае тайёр карда, дидбонгоҳе соҳт ва токзорро ба дехқонон иҷора дода ба сафар баромад.

2 Дар мавсими ҳосилғундорӣ соҳиби токзор хизматгорашро назди иҷоракорон фиристод, то ки ҳаққашро аз ҳосили боғ бигирад. **3** Вале онҳо он хизматгорро гирифта заданду бо дасти холӣ баргардонданд. **4** Соҳиби токзор хизматтори дигареро фиристод, вале онҳо ба сари вай зада, бо ӯ беномусона рафтор карданд. **5** Баъд боз хизматтори

дигареро фиристод, лекин ұро күштанд. Бисёр хизматгорони дигареро ҳам, ки мефиристод, ё мезаданд, ё мекүштанд.

6 Ҳамин тавр, дар хонаи соҳиби токзор ба ғайр аз писари азизаш каси дигаре намонд. Оқибат, „писарамро ҳатман иззату эхтиром мекунанд“ гуфта, писарашро фиристод. **7** Вале ичоракорон ба яқдигар гүфтанд: „Вай меросхұр аст! Биёед, ұро мекүшем ва токзор аз они мөшавад!“ **8** Сипас, ұро дастгир карда күштанд ва часадашро берун аз токзор партофтанд.

9 Акнун соҳиби токзор чй кор мекунад? Мераваду он ичоракоронро мекүшад ва токзорро ба дигарон медиҳад.

10 Оё шумо дар навиштачот нахондаед:
„Он сангеро, ки бинокорон нодаркор ҳисоб карда,
як сү партофтанд,
санги асосии таҳқурсии бино гардид.

11 Ин кори Худованд аст
ва ба назарамон ачиб менамояд“».

12 Азбаски роҳбарони халқ ғаҳмиданд, ки Исо бо ин масал онҳоро мисол овардааст, хостанд Ұро дастгир қунанд, vale аз мардум метарсиданд, бинобар ин Ұро ба ҳоли худ гузошта рафтанд.

Савол дар бораи супоридани андозу хироҷ

13 Дертар чанд нафар аз фарисиён ва ҳиродиён ба назди Исо фиристода шуданд, то ки Ұро бо сухан ба дом афтонанд. **14** Онҳо омада гүфтанд: «Устод, мо медонем, ки Шумо ростқавл ҳастед ва хушомадгүй мардум нестед, чунки ба мавқею дараачаи онҳо эътибор намедиҳед, балки роҳҳои Худоро аз рӯи ҳақиқат таълим медиҳед. Ҳоло бигүед, оё раво аст, ки мо ба императори Рум андозу хироҷ супорем ё не?»

15 Мо бояд онро супорем ё не?» Исо аз дурӯягии онҳо боҳабар буда чунин гуфт: «Чаро меҳоҳед Маро ба дом афтонед? Ба Ман динореро биёред, ки бубинам».

16 Вақте динорро ба Ӯ доданд, пурсида: «Дар рӯи ин акс ва номи киро мебинед?» Онҳо ҷавоб доданд: «Императорро».

17 Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Он чи аз они император аст, ба император бидиҳед ва он чи аз они Худост, ба Худо». Онҳо аз ҷавоби Исо дар ҳайрат монданд.

Савол дар бораи аз нав зиндашавӣ

18 Баъд баъзе аз саддуқиён (онҳо аз нав зиндашавиро инкор мекарданд) ба назди Исо омада пурсидаанд: **19** «Устод, Мӯсо дар шариат ба мо чунин навиштааст, ки агар бародари касе фарзанд наёфта бимирад, бигзор вай зани ӯро ба никоҳи худ дарорад ва фарзандони ба дунё омадаро ҳамчун насли бародари марҳумаш бидонад. **20** Инак, ҳафт бародар буданд. Бародари калонӣ зан гирифт ва бефарзанд мурд. **21** Баъд бародари дуюм ҳамсари ӯро ба занӣ гирифта, ӯ ҳам бефарзанд мурд. Бо бародари сеюм ҳам ҳамин тавр рӯй дод. **22** Бо ҳамин сурат ҳамаи ҳафт бародарон бефарзанд вафот карданд. Баъд аз ҳама он зан ҳам аз дунё гузашт. **23** Пас, рӯзе, ки мурдаҳо аз нав зинда мешаванд, вай зани қадоме аз онҳо мешавад? Охир ҳамаи ҳафт бародарон ӯро ба занӣ гирифта буданд!»

24 Исо ҷавоб дод: «Хатои шумо дар он аст, ки на мазмуни навиштачотро медонеду на қудрати Худоро. **25** Вақте ки мурдаҳо зинда мешаванд, дигар на зан мегиранд ва на шавҳар мекунанд, балки мисли фариштаҳои осмон мегарданд. **26** Вале дар бораи зинда шудани мурдаҳо магар аз китоби Мӯсо дар бораи ҳодиса бо бутта нахондаед, ки чӣ тавр

Худо ба Мұғсо гуфтааст: „Ман Худои Иброҳим, Худои Исҳоқ ва Худои Ёқуб ҳастам“. ²⁷ Ў на Худои мурдагон, балки Худои зиндагон аст. Шумо хатои калон мекунед».

Мұхимтарин қонуни Худо

²⁸ Яке аз шариатдонон ба назди онҳо омада баҳсу мунозираашонро шунид. Вақте ў дид, ки Исо ба онҳо чӣ ҷавоби хубе дод, пурсид: «Аз тамоми фармоишҳои Худо қадомаш аз ҳама мұхимтар аст?»

²⁹ Исо ҷавоб дод: «Аввалин фармоши мұхим ин аст: „Эй қавми Истроил, гүш қунед! Худованд Худои мо Худованди яккаву ягона аст. ³⁰ Худованд Худои худро бо тамоми дилу ҷонатон, бо тамоми ақлу ҳушатон ва бо тамоми қуввати худ дўст бидоред“. ³¹ Дуюмаш чунин мебошад: „Ҳар шахсеро, ки наздики шумост, мисли худ дўст бидоред“. Ҳеч фармоише аз ҳардуй ин бузургтаре нест».

³² Шариатдон гуфт: «Устод, ҳақ ба ҷониби Шумост. Шумо бисёр хуб гуфтед, ки фақат як Худо вуҷуд дорад ва ғайр аз ў Худои дигаре нест. ³³ Инчунин, Худоро аз таҳти дил, бо тамоми ақлу ҳуш ва қуввати худ дўст доштан ва шахси наздики худ бударо ҳам мисли худ дўст доштан мұхимтар аз қурбон кардан ҷонвар ва дигар намудҳои қурбонӣ мебошад».

³⁴ Исо дид, ки шариатдон оқилона сухан меронад, бинобар ин ба ў гуфт: «Шумо ба подшоҳии Худо наздик ҳастед». Пас аз он дигар ҳеч қас ҷуръат накард, ки ба Исо саволе диҳад.

Масеҳ аз қадом насл аст?

³⁵ Вақте Исо дар Ҳонаи Худо ба мардум таълим медод, аз онҳо пурсид: «Барои чӣ шариатдонон мегӯянд, ки Масеҳ, яъне Таъиншудаи Худо аз насли

Довуд аст? ³⁶ Дар ҳоле ки худи Довуд бо таъсири Рұхи Муқаддас чунин гуфта буд:

„Худованд ба Худованди ман фармуд:
«То вақте ки душманонатро зери поят нагузорам,
аз дасты ростам бишин»“.

³⁷ Худи Довуд Таъиншудаи Худоро „Худованд“ номид, пас чй тавр Вай аз насли Довуд шуда метавонад?»

Мардуми зиёде суханони Ұро бо хушнудай гүш мекардан.

³⁸ Сипас Исо онҳоро таълим дода гуфт: «Аз шариатдонон эҳтиёт бошед. Ба онҳо маъқул аст, ки либосхой қимат пўшида гарданд ва мардум дар бозорҳо ба онҳо салом диҳанд. ³⁹ Онҳо дўст медоранд, ки дар ҷойҳои беҳтарини ибодатхонаҳо бишинанд ва дар тӯю зиёфатҳо бологузар бошанд. ⁴⁰ Онҳо намоишкорона дуру дароз дуо меҳонанд, вале дар асл молу мулки бевазанонро ҳўрда ғорат мекунанд! Онҳо ҷазои сахттар мебинанд».

Хайрияи бевазани бечора

⁴¹ Баъд Исо рӯ ба рӯи сандуқи хайрия нишаста, ба сандуқ пул андохтани мардумро тамошо мекард. Баъзеҳо, ки бою бадавлат буданд, пули зиёде хайр мекардан.

⁴² Ҳамин вақт як бевазани бечора ҳам омада, ду тангаи хурди мисинро, ки арзиши кам дошт, ба сандуқ андохт. ⁴³ Исо шогирдонашро ба наздаш дайвват карда гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ин бевазани бечора аз ҳамаи дигарон дида зиёдтар хайрот кард. ⁴⁴ Чунки онҳо аз зиёдатии бойигариашон хайрия карданд, вай бошад, ҳамаи он чизеро, ки дошт, тамоми ризқу рӯзиашро хайрия кард».

13

Вайронишавии Хонаи Худо

1 Вақте Исо аз Хонаи Худо мебаромад, яке аз шогирдонаш гуфт: «Устод, бинед, ин биноҳои Хонаи Худо чӣ қадар боҳашамат ҳастанд! Чӣ сангҳои бузурге доранд!»

2 Исо ҷавоб дод: «Шумо ҳоло ин биноҳои бузургро мебинед? Санг бар болои сангаш намонда, ҳамааш ба замин яксон мешавад».

Азобу шиканҷаҳо

3 Вақте Исо дар болои теппай Зайтун, рӯ ба рӯи Хонаи Худо менишасти, Петрус, Ёқуб, Юҳанно ва Андриёс дар танҳои аз Ӯ пурсиданд: **4** «Ба мо бигӯед, ки ҳамаи ин воқеаҳо кай рӯй медиҳанд ва ичро шудани ҳамаи инро аз қадом нишона мефаҳмем?»

5 Исо ҷавоб дод: «Эҳтиёт шавед, ки мабодо касе шуморо гумроҳ накунад. **6** Зоро бисёр қасоне пайдо мешаванд, ки гӯё аз номи Ман омада бошанду „Ман ҳамонам“ мегӯянд ва бисёр одамонро гумроҳ мекунанд. **7** Вақте ки садоҳо ва овозаҳои ҷангҳоро мешунавед, ба воҳима наафted. Чунин ҳодисаҳо бояд рӯй диҳанд, вале ин маъни фаро расидани охирзамонро надорад. **8** Як халқ бо халқи дигар ҷанг мекунад ва як давлат ба давлати дигар ҳучум мекунад. Дар бисёр ҷойҳо заминчунбӣ рӯй дода, қаҳтию гуруснагӣ меояд. Ҳамаи ин монанди саршавии дарди зоидан аст.

9 Худатонро эҳтиёт қунед, зоро шуморо ба назди қозӣ бурда, дар ибодатхонаҳо қамчинкорӣ мекунанд ва ба сабаби Маро пайравӣ карданатон шумо дар назди ҳокимону подшоҳон истода шаҳодат ҳоҳед дод. **10** Пеш аз ҳама ҳушхабар бояд ба тамоми халқиятҳо эълон карда шавад.

11 Вақте шуморо дастгир карда ба ҷавобгарӣ мекашанд, ташвиш накашед, ки чӣ бояд бигӯед. Ҳар чӣ ҳамон лаҳза ба дилатон андохта мешавад, бигӯед, чунки он вақт на шумо, балки Рӯҳи Муқаддас ба воситай шумо сухан меронад.

12 Бародар бародари худро ба қатл мефиристад ва инчунин падар фарзандони худро. Фарзандон ба падару модари худ муқобил мебароянд ва онҳоро ба дасти марг месупоранд. **13** Ба сабаби Маро пайравӣ карданатон ҳама шуморо бад мебинанд. Вале касе, ки то ба охир истодагарӣ намояд, начот ҳоҳад ёфт.

Ғаму андӯҳи бузург

14 Аммо вақте ки ҳаробазори нафратангезеро дар ҷое мебинед, ки он набояд бошад (бигзор ҳонанда бифаҳмад, ки ин чӣ маъно дорад), он гоҳ онҳое, ки дар Яхудия ҳастанд, бояд ба кӯҳистон гурезанд.

15 Агар касе дар болои бом бошад, барои гирифтани ҷизе поён нафарояд ва ба хона надарояд. **16** Агар касе дар саҳро бошад, барои гирифтани ҷома ҳам барнагардад. **17** Вой бар ҳоли заноне, ки он рӯзҳо ҳомиладор ҳоҳанд буд ва модароне, ки кӯдаки ширхор ҳоҳанд дошт!

18 Пас дую қунед, ки ин ҳодиса ба зимистон рост наояд. **19** Зеро дар он айём чунон мусибате рӯй медиҳад, ки аз замони дунёро оғаридани Ҳудо то ба ҳол ҷунун нашуда буд ва дигар ҳаргиз наҳоҳад шуд. **20** Агар Ҳудованд он рӯзҳои мусибатро кӯтоҳ намекард, дар рӯи замин ягон инсон зинда намемонд. Вале ба хотири интихобкардагонаш Ҳудованд он рӯзҳоро кӯтоҳ қардааст.

21 Агар ҳамон вақт касе ба шумо гӯяд, ки „Ана, Таяиншудаи Ҳудо дар ин ҷост“ ва ё „Нигоҳ, қунед, ӯ дар он ҷост“, ба суханонаш бовар нақунед.

22 Зеро одамоне пайдо мешаванд, ки худро бардурӯғ Таъиншудай Худо ва пайғамбар меноманд ва чунин мӯъчиҳаҳу аҷоибот нишон медиҳанд, то ки агар шавад интихобшудагони Худоро гумроҳ қунанд.
23 Инак, боҳабар бошед. Ана Ман ҳамаашро ба шумо пешакӣ гуфтам.

Омадани Фарзанди Инсон

24 Дар ҳамон рӯэҳо, баъд аз он мусибатҳо, офтоб тира мегардад ва моҳ дигар равшаний намедиҳад,
25 ситораҳо аз осмон поён меафтанд ва ҳама чиз дар осмон ба ҷунбиш меояд.
26 Он вақт мардум Фарзанди Инсонро мебинанд, ки болои абрҳо бо қудрату ҷалоли бузург меояд. **27** Ӯ фариштаҳояшро мефиристад, то интихобқардагонашро аз чор тарафи дунё ва аз тамоми гӯшаву канори замину осмон гирд оваранд.

Масал дар бораи дарахти анҷир

28 Аз дарахти анҷир ибрат гиред. Ҳамин ки шоҳаҳояш муғча карда барг бароварданро сар қунанд, шумо аниқ медонед, ки ба қарибӣ тобистон меояд.
29 Ҳамин тавр, вақте мебинед, ки ин ҳодисаҳо ба амал меоянд, донед, ки вақт наздиқ, дар дами остона аст. **30** Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ҳанӯз одамони ин насл аз олам нагузашта, ҳамаи ин ҳодисаҳо ба амал меоянд. **31** Замину осмон нест мешаванд, аммо гуфтаҳои Ман то абад мемонанд.

Маълум набудани рӯзу соати омадани Фарзанди Инсон

32 Лекин кай фаро расидани он рӯз ё он соатро ғайр аз Падар касе намедонад: на фариштаҳои осмон на Писар.

33 Пас, ҳүшёру бохабар бошед, зеро намедонед, ки он вақт кай фаро мерасад. **34** Ин монанди он аст, ки марде ба сафар рафта, барои ҳар як хизматтори худ вазифаи маҳсусе медиҳад ва ба дарвозабон мефармояд, ки посбонӣ кунад.

35 Пас шумо низ ҳүшёр бошед, чун намедонед, ки соҳиби хона кай бармегардад, бегоҳӣ ё нимаи шаб, вақти ҷеғзании хурӯс ё бомдодон. **36** Мабодо ӯ ногаҳон баргашта шуморо дар хоб наёбад. **37** Он чӣ ба шумо мегӯям ба ҳама даҳл дорад: ҳүшёр бошед!»

14

Нақшаи күштани Исо

1 То иди Балогардон ва иди Фатир ду рӯз монда буд. Сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон роҳи бо ҳила дастгир карда, ба қатл расондани Исоро чустучӯ мекарданд. **2** Онҳо мегуфтанд: «Дар рӯзҳои ид ин корро кардан мумкин нест. Шояд одамон шўриш мебардоранд».

Аз рӯи ҳурмат рехтани атри қиматбаҳо

3 Исо дар Байт-Ҳинӣ, дар хонаи Шимъӯн ном маҳав меҳмон шуда буд. Дар вақти таомхӯрӣ зане омад ва як қӯзачаи сангини гаронбаҳоро пур аз атри қиматбаҳо оварда, онро шикасту ба сари Исо рехт.

4 Баъзеҳо аз ин кори зан ба ғазаб омада, ба яқдигар гуфтанд: «Чаро ӯ ин атри пурқиматро исроф кард?

5 Ин аттро ба маблағи зиёда аз сесад динор^{*} фурӯхта, пулашро ба камбағалон тақсим кардан мумкин буд». Ба занро саҳт сарзаниш мекарданд.

6 Вале Исо гуфт: «Ӯро ба ҳолаш гузоред, чаро Ӯро ташвиш медиҳед? Вай бароям кори калон кард.

---

* **14:5** 14:5 динор — ниг. 6:37.

7 Камбағалон ҳамеша бо шумо ҳастанд ва ҳар вақт, ки хоҳед, шумо метавонед ба онҳо ёрй кунед, vale Ман бо шумо ҳамеша намемонам.

8 Ин зан ҳар чӣ аз дасташ омад, кард. Ӯ аттро ба баданам рехт, то онро барои гӯронидан тайёр намояд. **9** Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар ҳар гӯшаву канори дунё, ки хушхабар эълон карда мешавад, кори кардаи ин занро барои ба ёд овардани Ӯ нақл хоҳанд кард».

Хиёнати Яхудо

10 Он гоҳ яке аз дувоздаҳ шогирдони Исо, ки номаш Яхудои Исқарют буд, ба назди сардорони рӯҳонӣ рафт, то Исоро ба онҳо таслим кунад. **11** Онҳо аз шунидани ин хеле хушхол шуда, ба Ӯ пул ваъда карданд. Пас, Яхудо фурсати қулай мечуст, то ки Исоро ба дasti онҳо бисупорад.

Охирин ҳӯроки идонаи Исо бо шогирдон

12 Рӯзи аввали иди Фатир, ки мардум барраи балогардонро қурбонӣ мекарданд, шогирдон аз Исо пурсиданд: «Дар кучо меҳоҳед, ки мо рафта бароятон дастархони иди Балогардонро тайёр намоем?»

13 Исо ду нафар шогирдашро фиристода гуфт: «Ба шаҳр равед ва мардеро мебинед, ки кӯзай об мебарад. Аз паси Ӯ биравед. **14** Ба ҳамон хонае, ки он мард медарояд, шумо ҳам дароед ва ба соҳиби хона бигӯед: „Устод мепурсад, ки кучост меҳмонхонаи Ӯ, ки дар он ҳамроҳи шогирданаш ҳӯроки иди Балогардонро ҳӯрда тавонад?“ **15** Вай ба шумо болохонаи калонеро нишон медиҳад, ки аллакай ғундошта ба тартиб оварда шудааст ва шумо дар ҳамон ҷо бароямон дастархон тайёр кунед».

16 Пас шогирдон ба шаҳр рафтанду ҳамон тавре, ки Исо гуфта буд, шуд ва онҳо хӯроки иди Балогардонро тайёр намуданд.

17 Бегоҳирӯзӣ Исо бо дувоздаҳ шогирдаш омад.

18 Вақте ки дар гирди дастархон нишаста хӯрок меҳӯрданд, Исо гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, яке аз шумо, ки ҳоло бо Ман хӯрок хӯрда истодааст, ба Ман хиёнат меқунад».

19 Онҳо хеле ғамгин шуда, пайдарҳам ба пурсидан даромаданд: «Мабодо ин ман набошам?» **20** Исо ҷавоб дод: «Ин корро яке аз дувоздаҳ нафари шумо меқунад, ки луқмаи нонашро бо Ман дар як қоса тар карда истодааст.

21 Бо Фарзанди Инсон он чӣ дар навиштаҷот дар борааш навишта шудааст, рӯй медиҳад. Аммо вой бар ҳоли он қасе, ки ба Фарзанди Инсон хиёнат меқунад. Барои вай беҳтар мешуд, ки ҳаргиз ба дунё наояд».

Таоми шоми Худованد

22 Ҳангоме ки онҳо меҳӯрданд Исо нонро ба даст гирифта, шукри Худоро карду онро пора карда ба онҳо тақсим намуду гуфт: «Бигиред, ки ин бадани Ман аст».

23 Пас қосаро гирифта, шукри Худоро карду онро ба шогирдонаш дод ва ҳамаи онҳо аз он нӯшиданд.

24 Исо ба онҳо гуфт: «Ин хуни Ман аст, ки барои тасдиқ кардани аҳди Худо ба хотири одамони зиёде рехта мешавад. **25** Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки акнун Ман аз меваи нави токи ангур фақат дар подшоҳии Худо ҳоҳам нӯшид, лекин то он рӯз ҳаргиз наменӯшам».

26 Баъд онҳо Худоро ҳамду саногӯён ба теппай Зайтун равона шуданд.

Исо инкори Петрусро пешгӯй меқунад

²⁷ Пас Исо ба шогирдон гуфт: «Ҳамаи шумо пайравӣ кардани Маро бас мекунед, чунки дар навиштаҷот пешгӯйии Худо омадааст: „Ҷӯпонро мекушам ва гӯсфандони рама пароканда мешаванд“. ²⁸ Аммо, вақте ки аз нав зинда мешавам, пешопеши шумо ба вилояти Ҷалил меравам».

²⁹ Петрус гуфт: «Ҳарчанд ки ҳама пайравӣ кардани Шуморо бас кунанд ҳам, ман ин корро намекунам».

³⁰ Исо ба вай гуфт: «Ба ростӣ ба ту мегӯям, имрӯз, худи ҳамин шаб, ҳанӯз хурӯс ду бор ҷеф назада, ту се бор Маро инкор мекунӣ».

³¹ Вале Петрус бо қатъият гуфт: «Ҳатто агар ҳамроҳи Шумо ҷон додан лозим ояд, ҳаргиз Шуморо инкор намекунам». Дигарон низ чунин гуфтанд.

Охирин дуо дар боги Ҷатсамонӣ

³² Онҳо ба ҷое рафтанд, ки Ҷатсамон ном дошт ва ӯ ба шогирданаш гуфт: «Шумо дар ин ҷо бошед, Ман рафта дуо мекунам». ³³ Ӯ бо худ Петрус, Ёқуб ва Юҳанноро бурд. Ғаму аламаш саҳт шиддат мейғт ва ³⁴ ӯ ба онҳо гуфт: «Аз шиддати ғаму ғусса ҷонам ба лаб расидааст. Ин ҷо бимонеду бедор бошед».

³⁵ Инро гуфта Исо каме дуртар рафт ва худро рӯӣ замин партофта дуо кард, ки агар шавад он вақти азоб ба сараш наояд. ³⁶ Сипас гуфт: «Эй Падарҷон, бароят ҳама чиз имконпазир аст. Ин косаи азобро аз сари Ман дур кун. Аммо на хости Ман, хости Ту шавад».

³⁷ Баъд баргашта дид, ки шогирданаш хобидаанд. Ӯ ба Петрус гуфт: «Шимъӯн, ту хобидаӣ? Магар як соат бедор истода натавонистӣ? ³⁸ Бедор бимонед ва дуо кунед, то ки ба васваса наафтед. Чунки рӯҳатон ба ин тайёр аст, аммо табиати инсониатон нотавон».

39 Пас, боз рафта бо ҳамон суханони пештарааш дуо кард. **40** Бори дигар баргашта омаду онҳоро боз дар хоб дид, чунки онҳо саҳт хоболуд буданд ва намедонистанд, ки ба Исо чӣ ҷавоб диҳанд.

41 Вай бори сеюм баргашта, ба онҳо гуфт: «Шумо ҳанӯз хоб рафта дам мегирд? Бас, акнун соати он расидааст, ки Фарзанди Инсон ба дasti гунаҳкорон таслим карда мешавад. **42** Биёед, бархезед, меравем. Нигоҳ қунед, ана таслимқунандай Ман ҳам наздиқ омад».

Дастгир карданни Исо

43 Якбора, ҳанӯз Ӯ суханашро тамом накарда, Яҳудо, яке аз дувоздаҳ шогирдаш расида омад ва ҳамроҳаш як тӯда одамони чӯбу шамшер дар даст аз ҷониби сардорони рӯҳонӣ, шариатдонон ва пирони қавм буданд. **44** Инак, хиёнаткор ба онҳо пешакӣ чунин шарт карда буд: «Бидонед, касеро, ки бӯсидам, ҳамон шахсест, ки бояд дастгир қунеду таҳти назорат гирифта баред».

45 Яҳудо дарҳол ба Исо наздиқ шуду «Устод!» гуфта, Ӯро бӯсид. **46** Пас онҳо Исоро дастгир карданд. **47** Ҳамон замон як нафар аз ҳозирон шамшерро аз гилоф қашиду ба сӯи ғуломи сарвари рӯҳониён ҳамла карда, гӯши вайро бурида партофт.

48 Он ғоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Шумо магар Маро роҳзан гумон мебаред, ки барои дастгир карданам бо чӯбу шамшерҳо омадаед? **49** Ман ҳар рӯз бо шумо дар Хонаи Худо будам ва таълим медодам, аммо шумо Маро дастгир намекардед. Вале, бигзор гуфтаҳои навиштаҷот ба амал оянд». **50** Ҳамон вақт ҳамаи шогирдонаш Ӯро танҳо гузошта гурехтанд.

51 Як ҷавоне аз паси Исо рафт, ки дар танаш ҳеч чиз надошту фақат бо матои катонӣ худро печонда

буд. Вақте сарбозон Ӧро дастгир карданд, ⁵² вай халос хүрду матои катонй дар дасти онҳо монд, худаш тани бараҳна гурехт.

Исо дар ҳузури шұро

⁵³ Исоло ба хонаи сарвари рұхониён бурданд. Ҳамаи сардорони рұхонй, шариатдонон ва пирони қавм дар он чо қамъ шуданд. ⁵⁴ Петрус ҳам, ки дурттар аз паси онҳо меомад, ба ҳавлии сарвари рұхониён даромада, дар назди хизматгорон нишастан, то ки дар оташи гулхан гарм шавад.

⁵⁵ Сардорони рұхонй ва ҳамаи аъзоёни шұро күшиш мекарданд, ки бар зидди Исо далеле ба даст оварда, Ӧро ба қатл расонанд, vale ҳеч далеле пайдо накарданд. ⁵⁶ Бисёриҳо бар зидди Исо шаҳодати дурӯғ доданд, аммо гуфтақояшон ба ҳам мувофиқ намеомад. ⁵⁷ Баъзеҳо аз чо бархеста, ба Исо чунин тұхматқо карданд: ⁵⁸ «Мо шунидем, ки Ӧ мегуфт: „Ман ин Хонаи Худоро, ки бо дасти инсон сохта шудааст, вайрон мекунам ва баъд аз се рұз дигаре бе күмаки инсон месозам“». ⁵⁹ Вале шаҳодати онҳо бар хилофи яқдигар буд.

⁶⁰ Он вақт сарвари рұхониён дар ҳузури ҳама бархеста, аз Исола пурсыд: «Ин чй айбномаҳое, ки бар зидди Ту шаҳодат медиҳанд? Чаро Ту ҳеч қавобе намедиҳй?» ⁶¹ Аммо Исола хомүш истода, ҳеч қавобе надод. Сарвари рұхониён боз пурсыд: «Магар Ту Таъиншуда ва Писари Худое ҳастай, ки ба Ӧ ҳамду сано меконем?»

⁶² Исола гуфт: «Ҳастам[†] ва рұзе Фарзанди Инсонро мебинед, ки аз тарафи рости Худои Пурқұдрат нишаста дар рұи абрҳои осмон меояд».

[†] **14:62** 14:62 «Ман ҳастам» — ин номест, ки Худо бо он худро номида буд (ниг. Хуруч 3:14).

63 Он гоҳ сарвари рӯҳониён либосашро дарронда гуфт: «Дигар ба мо ҳеч шоҳиде лозим ҳам нест! **64** Худатон шунидед, ки ӯ суханони кофирона гуфт. Ба чӣ қарор меоед?» Пас ҳамаи онҳо Ӯро айбдор карда, ба марг маҳқум намуданд.

65 Баъд баъзеҳо ба туф кардан ба Исо даромаданд. Онҳо ҷашмони Ӯро баста, ба рӯяш торсакӣ зада мепурсиданд: «Агар пайғамбар боши, бигӯй, ки Туро кӣ зад?» ва сарбозон ҳам Ӯро бурда заданд.

Исоро инкор карданি Петрус

66-67(66-67) Петрус ҳоло ҳам дар ҳавлӣ назди гулхан нишаста, худро гарм мекард. Ҳамин вақт яке аз канизакони сарвари рӯҳониён ӯро дид ва ба ӯ бо диққат нигоҳ карда гуфт: «Ту ҳам ҳамроҳи Исои Носирӣ будӣ!»

68 Петрус инро инкор карду «Намедонам ва намефаҳмам, ки чӣ мегӯй» гуфта, ба тарафи дигари ҳавлӣ гузашт.‡

69 Канизак Петруஸро бори дигар дид ва ба ҳозирбудагон гуфт: «Ин мард ҳам яке аз шарикони Исо аст!» **70** Петрус инро боз инкор кард. Дертар ҳозирбудагон ба Петрус гуфтанд: «Аниқ ту шарики онҳой, чунки ҷалилий ҳастӣ!»

71 Петрус бошад, ба сараш лаънатҳо хонда, қасам ҳӯрда гуфт: «Ин одамеро, ки дар борааш мегӯед, намешиносам».

72 Худи ҳамон лаҳза ҳурӯс бори дуюм ҷеф зад ва Петрус суханони Исоро ба ёд овард, ки гуфта буд: «Пеш аз он ки ҳурӯс ду бор ҷеф занад, ту се бор Маро инкор мекунӣ». Он гоҳ Петрус худро дошта натавониста ба гиря даромад.

---

‡ **14:68** 14:68 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «Ҳамон замон ҳурӯс ҷеф зад».

15*Исо дар ҳузури Пилотус*

1 Саҳарии барвақт сардорони рұхонӣ, пирони қавм бо шариатдонон ва тамоми аъзоёни шұро дар маҷлис ба як қарор омаданд. Онҳо Исоро баста, ба назди ҳокими румй Пилотус фиристоданд ва ба дасти ӯ супориданд.

2 Пилотус аз Исо пурсид: «Оё Ту Шоҳи Яхудиён ҳастай?» Исо қавоб дод: «Ҳамон тавре ки худатон мегүед».

3 Сардорони рұхонӣ Исоро аз бисёр чиҳат айбдор мекарданд. **4** Пилотус аз Ӯ пурсид: «Чаро қавоб намедиҳй? Бубин, Туро чий қадар айбдор мекунанд». **5** Вале Исо боз ҳам чизе нагуфт ва Пилотус дар ҳайрат монд.

6 Аз рӯи одат Пилотус дар ҳар қашнгирин ин ид як нафар маҳбусеро, ки мардум талаб мекард, озод менамуд. **7** Дар он вақт Бараббос ном марде, ки бо шариконаш дар шаҳр шўриш бардошта одам күшта буд, дар ҳабс менишастан. **8** Мардум хоҳиш карданд, ки Пилотус мисли ҳарсола як нафар маҳбусро озод кунад. **9** Пилотус пурсид: «Мехоҳед, ки Шоҳи Яхудиёнро бароятон озод кунам?» **10** Чун мефаҳмид, ки сардорони рұхонӣ Исоро аз рӯи ҳасад ба дасти ӯ супорида буданд.

11 Вале сардорони рұхонӣ мардумро ба ошұб оварданд, то ба ивази Исо озод кардани Бараббосро талаб кунанд. **12** Пилотус боз аз онҳо пурсид: «Пас, бо он касе, ки шумо Ӯро Шоҳи Яхудиён меномед, чий кор кунам?»

13 Онҳо фарёд заданд: «Ба салиб мехқұб кунед!»

14 Пилотус гуфт: «Чаро? Охир Вай чī бадие кардааст?» Лекин онҳо боз баландтар фарёд заданд: «Үро меккұб кунед!»

15 Пилотус танҳо барои қонеъ гардондани талаботи халқ Бараббосро барояшон озод карда, фармон дод, ки Исоро қамчинкорй намуда, ба салиб меккұб кунанд.

Сарбозон Исоро масхара мекунанд

16 Сарбозон Исоро ба ҳавлии дарбор бурда, аскарони зиёдро қамъ карданд. **17** Баъд ба Исо чомаи бунафшранг пүшонданд ва аз хор точе бофта, ба сараш гузоштанд. **18** Ба Ү таъзим карда фарёд мезаданд: «Зинда бод Шоҳи Яхудиён!» **19** Онҳо бо чұб ба сараш мезаданд, ба Ү туғ мекарданд ва дар наздаш ба зону истода, ба Ү сақда менамуданд. **20** Вақте ки онҳо масхара додани Үро бас карданд, чомаи бунафшранго аз танаш қашида, либоси худашро пүшонданд ва барои ба салиб меккұб кардан Үро аз он қо берун бурданд.

Ба салиб меккұб шудани Исо

21 Дар роҳ онҳо бо як роҳгузари қуриние вохұрданд, ки аз саҳро бармегашт. Он мард Шимъүн ном дошт ва падари Искандару Руфис буд. Сарбозон үро маңбур карданд, ки чұби салиби Исоро бардошта барад. **22** Баъд Исоро ба чое оварданд, ки Чолчото, яъне «Чои косахонаи сар» ном дошт. **23** Сарбозон ба Ү майи бо мұр* омехтаро доданд, vale Ү онро қабул накард. **24** Он гоҳ Исоро ба рӯи салиб меккұб кардану либосашро байни худ тақсим карданй

---

* **15:23** 15:23 Мұр — моддаи равған монанди зардранг; ки аз бутта гирифта мешавад ва аз он доруворй барои сабук кардани дард тайёр мекунанд.

шуда, бо партофтани қуръа соқибшавандай онро муайян карданд. ²⁵ Соати нұхи сахар буд, ки Ұро рүи салиб меккүб карданд. ²⁶ Дар лавҳаи айбнома бар зидди Исо навиштанд: «Шоҳи Яхудиён».

27-28 (27-28) Ҳамроҳи Исо боз ду дүздро аз тарафи чапу росташ ба салибҳои дигар меккүб карданд.†

²⁹ Одамоне, ки аз он چо мегузаштанд, сар ҹунбонда Исоро мазоқ карда мегуфтанд: «Ту-ку меҳостій Хонаи Ҳудоро вайрон карда, дар мүддати се рұз онро аз нав созӣ, ³⁰ пас, ҳоло аз салиб поён фаромада, худатро начот дех?»

³¹ Сардорони рұхонӣ ва шариатдонон низ Ұро масхаракунон ба яқдигар мегуфтанд: «Дигаронро начот медоду худашро начот дода наметавонад. ³² Бигузор Таъиншудаи Ҳудо, ки Шоҳи Яхудиён аст, акнун аз салиб поён фарояд, то мо инро дида, имон оварем!» Ҳатто онҳое, ки ҳамроҳаш меккүб шуда буданд, Ұро таҳқир мекарданд.

Марғи Исо

³³ Нисфируйзӣ ҳама чоро ториқӣ фаро гирифт ва он то соати се давом кард. ³⁴ Дар соати се Исо бо садои баланд фарёд зад: «Элла! Элла! Лама сабақтаний?», яъне «Эй Ҳудои Ман! Эй Ҳудои Ман! Чаро Маро тарқ кардӣ?» ³⁵ Баъзе аз ҳозирон инро шунида, гуфтанд, ки Исо Илёс пайғамбарро садо мекунад. ³⁶ Сипас як нафар давида латтаеро ба сиркө тар кард ва ба сари як чўб гузошту барои нӯшидан ба Исо дароз кард ва гуфт: «Истед, бинем-чи, оё Илёс омада, Ұро аз салиб

† **15:27-28** 15:27-28 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот дохил шудааст: «Ин ҳам дар навиштачот пешгүй шуда буд: „Ұ низ ба қатори чинояткорон дохил мешавад“».

гирифта поён мефарорад ё не?!» ³⁷ Баъд Исо нолай баланде карда өн дод.

³⁸ Худи ҳамин вақт пардае, ки өзи мұқаддастарини Хонаи Худоро چудо мекард, аз боло то ба поёнаш дарида, ду пора шуд. ³⁹ Вақте сардори лашкари румии дар рү ба рүи салибистода дид, ки Исо чй тавр фарёд зада өн дод, гуфт: «Дар ҳақиқат ин мард Писари Худо буд!»

⁴⁰ Чанд зан ҳам он өз буданд, ки аз дур ин ҳодисаҳоро медианд. Дар байни онҳо Марями Мачдалия, Салұмит ва Марям, ки модари Ёқуби хурдсол ва Юшо буд, низ ҳузур доштанд. ⁴¹ Онҳо дар Җалил Исоро пайравй мекарданд ва дар әхтиёчаш құмак мерасонданд. Бисёр занони дигар низ, ки ҳамроҳи Ӯ ба Ерусалим омаданд, дар он өз буданд.

Гүрониданы Исо

⁴² Шом шуд ва мардум ба рүзи истироҳат тайёрій медианд. ⁴³ Юсуф ном шахс аз шаҳри Аромот, ки аъзои обрұманди шұро буд ва омадани подшохии Худоро интизорй мекашид, бочуръат ба назди Пилотус рафт ва часади Исоро талаб кард. ⁴⁴ Пилотус ҳайрон шуд, ки Исо ба ин зудй мурдааст, бинобар ин сардори лашкарро даъват карда, аз Ӯ пурсид, ки оё Исо аллакай мурдааст.

⁴⁵ Вақте он сардори лашкар тасдиқ кард, Пилотус часади Исоро ба Юсуф супорид. ⁴⁶ Юсуф суфи сафед харид ва часадро аз салиб поён фароварда, кафанпек карду ба даруни қабре, ки дар ғоре канда шуда буд, гузошт. Баъд санги калонеро ба даромади қабр гелонда, онро маҳқам кард. ⁴⁷ Марями Мачдалия ва Марям, модари Юшо диданд, ки часад ба күчо гузошта шуд.

16*Зиндашавии Исо*

¹ Вақте ки рӯзи истироҳат ба охир расид, Марями Маҷдалия, Марям, ки модари Ёқуб буд ва Салӯмит рафта, равғани хушбӯй хариданд, то ки ба бадани Исо бимоланд. ² Ва саҳарии барвақти рӯзи якшанбе, баъд аз баромадани офтоб ба сӯи қабр раҳсипор шуданд.

³ Дар роҳ ба яқдигар мегуфтанд: «Кӣ санги калонро аз даромади қабр барои мо мебардорад?» ⁴ Вақте ки назди қабр расиданд, диданд, ки он санги бениҳоят калони қабр як сӯи гелонда шудааст.

⁵ Пас ба даруни қабр даромада диданд, ки як ҷавоне бо либоси сафед дар тарафи рост нишастааст. Занон ба ҳайрат афтоданд.

⁶ Вале ҷавон ба онҳо гуфт: «Ҳайрон нашавед! Шумо Исои Носирии ба салиб меҳқӯбшударо мечӯед. Вай аз нав зинда шуд ва дар ин ҷо нест! Ба ҷое, ки ҷассадашро гузошта буданд, нигоҳ кунед! ⁷ Ҳоло рафта, ба шогирдонаш ва ба Петрус бигӯед, ки Исо пешопеши шумо ба Ҷалил меравад, то шуморо дар он ҷо бубинад, чунон ки ба шумо гуфта буд».

⁸ Занҳо тарсону ларзон берун баромада, аз назди қабр гурехтанд ва ба касе чизе нагуфтанд, чунки дар ҳарос буданд.

Зоҳиршавии Исо ба шогирдонаш

[⁹] Исо субҳи рӯзи якшанбе аз нав зинда шуд ва аввал ба Марями Маҷдалия, ки аз вуҷуди ӯ ҳафт девро берун карда буд, худро зоҳир кард. ¹⁰ Марям назди шогирдони гирёну мотамзада рафта ин хабарро гуфт. ¹¹ Вале онҳо суханони ӯро шунида, бовар накарданд, ки Исо зинда асту Марям ӯро дидааст.

12 Баъд Исо худро дар сурати дигар ба ду шогирдаш, ки ба деха мерафтанд, зохир кард. **13** Онҳо баргашта, инро ба дигарон нақл намуданд, аммо ҳеч кас ба суханони онҳо бовар накард.

14 Дар охир Исо ба он ёздаҳ шогирдаш, дар вақти хӯрок хӯрданашон, зохир шуд ва онҳоро ба сабаби беимонӣ ва яқравиашон сарзаниш кард, зеро ба суханони касоне, ки ӯро баъд аз марг зинда дида буданд, бовар накарданд.

15 Баъд ба онҳо гуфт: «Ба тамоми дунё рафта, хушхабарро ба ҳама эълон биқунед! **16** Касоне, ки имон биоваранд ва таъмид бигиранд, начот меёбанд, vale касоне, ки имон наоваранд, маҳкум мешаванд. **17** Дар ҳаёти касоне, ки имон меоваранд, чунин аломатҳо пайдо мешаванд: онҳо бо номи Ман девҳоро меронанд ва бо забонҳои нав сухан мегӯянд; **18** онҳо морҳоро бо даст мегиранд ва агар заҳр хӯранд, зараре намебинанд; даст бар беморон мегузоранд ва онҳо шифо меёбанд».

19 Вақте ки сӯҳбати Исои Худованд бо онҳо тамом шуд, Вай ба сӯи осмон бурда шуд ва аз тарафи рости Худо нишаст. **20** Шогирдон рафта, хушхабарро дар ҳама ҷо эълон мекарданд. Худованд ҳам мададгори онҳо буд ва бо мӯъчизаҳое, ки онҳо нишон медоданд, гуфтаҳояшонро тасдиқ мекард. Омин. *]

---

* **16:20** 16:9–20 Ин оятҳо на дар ҳамаи нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудаанд.

**Хушхабар
Portions of the Holy Bible in the Tajik language of
Tajikistan**

Части Библии в таджикском языке Таджикистан

Copyright © 2010, 2014 Фонди «Калом»

Language: тоҷикӣ (Tajik)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 22 Nov 2019

1f8fe4f8-d37a-5948-a2bf-cc6be88e89cb